

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی

تحلیلی بر عملکرد کمیته‌های ترفیع و منتخب اعضای هیأت علمی

مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی
(۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی

- عنوان نوشتار: تحلیلی بر عملکرد کمیته‌های ترفیع و منتخب اعضای هیأت علمی
- نگارندگان: شهاب نعمتی چالی، نادر عباسی و فریبرز عباسی
- صفحه‌آرا: سمیه وطن دوست
- ناشر: مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی
- شمارگان: محدود
- نوبت چاپ: اول
- سال انتشار: ۱۳۹۸

دارای شماره ثبت ۵۶۳۱۲ در مرکز فناوری اطلاعات و اطلاع‌رسانی کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به تاریخ ۹۸/۷/۲۱

تحلیلی بر عملکرد کمیته‌های ترفیع و منتخب اعضای هیأت علمی

مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی (۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷)

نگارش:

شباب نعمتی چالی

(مسئول دبیرخانه هیأت ممیزه موسسه)

نادر عباسی

فریبرز عباسی

تابستان ۱۳۹۸

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۳	۱- مقدمه
۵	۲- روش‌شناسی ارزیابی
۶	۱-۲- معرفی کمیته‌های ترفیع و منتخب
۷	۲-۲- مراحل درخواست بررسی و تخصیص پایه
۸	۲-۳- مراحل درخواست و بررسی ارتقای مرتبه
۹	۳- نتایج و بحث
۹	۱-۳- وضعیت ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی مؤسسه
۱۳	۲-۳- وضعیت ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه
۱۴	۱-۲-۳- وضعیت ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه در سال ۱۳۹۴
۱۹	۲-۲-۳- وضعیت ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه در سال ۱۳۹۵
۲۳	۳-۲-۳- وضعیت ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه در سال ۱۳۹۶
۲۸	۴-۲-۳- وضعیت ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه در سال ۱۳۹۷
۳۳	۳-۳- مقایسه روند تغییرات برخی شاخص‌های عملکردی اعضا
۳۳	۱-۳-۳- انتشار مقاله در نشریات معتبر داخلی و خارجی
۳۴	۲-۳-۳- جذب اعتبار پژوهشی
۳۶	۳-۳-۳- اجرا و یا همکاری در اجرای طرح/پروژه‌ها
۳۸	۴-۳-۳- فعالیت‌های ترویجی
۳۹	۵-۳-۳- فاصله زمانی بین تاریخ تخصیص تا تاریخ ابلاغ پایه
۴۲	۶-۳-۳- رابطه بین زمان تأخیر در ارسال درخواست و امتیاز کسب شده
۴۳	۷-۳-۳- مقایسه امتیازهای ترفیع سالانه
۴۶	۸-۳-۳- مقایسه عملکرد اعضای هیأت علمی شاغل در مؤسسات تک‌محصولی
۴۹	۴- جمع‌بندی و پیشنهادها
۵۲	۵- لیست منابع

چکیده:

وضع قوانین و ضوابط نظارتی مناسب، از ارکان اجتناب‌ناپذیر افزایش اثربخشی و هدفمند نمودن فعالیت‌های تحقیقاتی است. در همین راستا آیین‌نامه ترفیع و ارتقای اعضای هیأت علمی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تدوین و مسئولیت اجرایی آن برعهده هیأت ممیزه سازمان نهاده شده است. هیأت ممیزه سازمان نیز با ایجاد کمیسیون‌های تخصصی و همچنین کمیته‌های ترفیع و ارتقا سعی دارد با استفاده از تمام ظرفیت‌ها در راه اجرایی نمودن آیین‌نامه مذکور گام بردارد. با راه‌اندازی سامانه اینترنتی مدیریت پژوهشی، آموزشی و ترویجی سازمان (سمپات)، ضمن ایجاد تسهیل در امر ترفیع سالانه، یک بانک اطلاعاتی جامع نیز راه‌اندازی شد تا تمامی اطلاعات مربوط به ترفیع سالانه و ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی سازمان در آن ذخیره و به سهولت قابل دستیابی باشد. در این گزارش بر اساس اطلاعات موجود در سامانه سمپات، عملکرد اعضای هیأت علمی ستاد و بخش‌های تابعه مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی از ابتدای سال ۱۳۹۴ تا پایان سال ۱۳۹۷ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. نتایج حاصل از این گزارش نشان داد میانگین زمان ارتقا از مرتبه مربی پژوهش به مرتبه استادی ۲۵ سال است. تعداد دانشجویان مأمور به تحصیل در مقطع دکتری از ۳۳ نفر در سال ۱۳۹۴ به ۵ نفر در سال ۱۳۹۷ کاهش یافته و به تبع آن تعداد استادیاران از ۵۵ نفر به ۹۱ نفر افزایش یافته است. تعداد دانشیاران مؤسسه از ثبات نسبی برخوردار است و به طور میانگین در هر سال یکی از دانشیاران به مرتبه استادی ارتقا می‌یابد. متخصصان رشته آبیاری در شاخص‌های جذب گرنت پژوهشی و فعالیت‌های ترویجی، فعال‌تر از سایر اعضا بوده‌اند و در شاخص مشارکت در اجرای طرح/پروژه‌ها نیز رقابتی نزدیک با متخصصان صنایع غذایی دارند. اما در شاخص انتشار مقاله، اعضای هیأت علمی در رشته صنایع غذایی پیشتاز هستند. ضمن اینکه متخصصان رشته آبیاری همواره حائز بیشترین امتیازهای ترفیع سالانه هستند. رابطه مستقیم بین افزایش مرتبه علمی با افزایش امتیازهای کسب شده، و همچنین، رابطه عکس بین افزایش مدت زمان تأخیر در ارسال درخواست پایه و میزان امتیاز مکتسبه، در تمام سال‌ها برقرار بوده است. فاصله زمانی بین تاریخ تخصیص و تاریخ ابلاغ پایه از ۱۸۶ روز در سال ۱۳۹۴ به ۷۲ روز در سال

۱۳۹۷ کاهش یافته، و میانگین امتیازهای کسب شده در سال ۱۳۹۷ نیز نسبت مقدار مشابه سال قبل با افزایش بیش از ۱۰ درصدی همراه بوده است. مورد اخیر، می‌تواند به عنوان بارزترین اثر اجرای آیین‌نامه جدید (البته در کوتاه مدت) به حساب آید که نشان‌دهنده افزایش پویایی در بین اعضای هیأت علمی سازمان است. کاهش یازده روزه زمان بررسی پرونده‌های سال ۱۳۹۷ نسبت به مقدار مشابه سال قبل از آن، نشان از این دارد که هدف هیأت ممیزه مؤسسه، انجام دقیق امور مربوط به اعضای هیأت علمی از قبیل: ارتقای علمی، ارتقای دانشجویی، مصاحبه از متقاضیان فراخوان جذب وزارت علوم، مصاحبه از معرفی‌شدگان وزارت علوم، بررسی پایه‌های ترفیع استحقاقی و تشویقی اعضا، امور مربوط به تبدیل وضعیت استخدامی اعضا، بررسی درخواست‌های عضویت در هیأت علمی، پیگیری موارد مربوط به رکود علمی و غیره، در کوتاه‌ترین زمان ممکن است.

کلمات کلیدی: هیأت ممیزه، ترفیع پایه، ارتقای مرتبه، ارزیابی عملکرد، هیأت علمی

۱- مقدمه

به منظور ساماندهی ضوابط و مقررات استخدامی و با هدف ایجاد زمینه‌های لازم برای ارتقای سطح بهره‌وری، بهره‌مندی از ظرفیت‌های ایجاد شده و تسهیل در حصول اهداف مندرج در برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه استخدامی اعضای هیأت علمی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی توسط هیأت امنا به‌عنوان عالی‌ترین رکن سازمان تصویب و در راستای مفاد ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور به تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسیده است. از دیگر سوی، اهمیت طراحی صحیح رویکردها، هدفمند نمودن و افزایش اثربخشی فعالیت‌های تحقیقاتی، آموزشی و ترویجی برای دستیابی به اهداف کلان وزارت جهاد کشاورزی، وضع قوانین و ضوابط نظارتی مناسب را اجتناب ناپذیر نموده است. در همین راستا، آیین‌نامه ترفیع و ارتقای اعضای هیأت علمی بر پایه آیین‌نامه‌های ابلاغی از سوی وزارت علوم و با انجام اصلاحات هدفمند و متناسب با مأموریت‌های سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی تنظیم و وظیفه نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده هیأت ممیزه سازمان قرار گرفته است. یکی از مهمترین وظایف هیأت مزبور، تصمیم‌گیری در خصوص ارتقای مرتبه اعضا به مراتب علمی بالاتر است که این مهم را با استعانت از کمیته‌های منتخب و کمیسیون‌های تخصصی به انجام می‌رساند. همچنین، به‌منظور اجرای ماده ۵۱ آیین‌نامه استخدامی و مفاد آیین‌نامه ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی، با تشخیص رئیس سازمان، کمیته‌های مستقل با عنوان کمیته ترفیع در هر یک از مؤسسات تحقیقاتی تشکیل می‌شود که وظیفه تصمیم‌گیری در خصوص اعطای پایه‌های استحقاقی و تشویقی اعضا را بر عهده دارد.

اگرچه اعضای هیأت علمی برای بررسی درخواست ارتقای مرتبه علمی خود، همانند گذشته باید اصل یا رونوشتی از مدارک و مستندات مربوطه را به صورت فیزیکی به کمیته منتخب محل خدمت خود ارسال نمایند، اما از ابتدای سال ۱۳۹۴ با راه‌اندازی سامانه اینترنتی امور پژوهشی، آموزشی و ترویجی سازمان (سمپات)، اعضای هیأت علمی مکلف شدند امور مربوط به ترفیع پایه سالانه خود را از طریق این سامانه به انجام برسانند.

هرچند که راه‌اندازی این سامانه از جهات مختلف بسیار مفید و البته با نقدهایی نیز همراه است، اما از دیدگاه کمیته ترفیع، مهمترین مزیت راه‌اندازی این سامانه این است که مدارک و مستندات ارسالی از سوی متقاضیان همواره در دسترس بوده و در صورت نیاز به مشاهده دوباره هر کدام از آنها، به راحتی می‌توان این نیاز را برآورده ساخت. این در حالی است که قبل از راه‌اندازی سامانه سمپات، مدارک ارسالی پس از بررسی توسط کمیته ترفیع، به ناچار برای متقاضیان عودت داده می‌شد، چرا که بایگانی کردن این حجم از اسناد در دبیرخانه کمیته، عملاً ناممکن بود. یکی از دلایل بازنگری سوابق قبلی پایه‌های ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی، تهیه گزارشی از وضعیت گذشته پژوهشی، آموزشی و اجرایی آنها، مقایسه آن با وضعیت فعلی و در نهایت ترسیم بهترین نقشه راه برای پیشبرد هرچه بهتر اهداف موردنظر سازمان در آینده است. علاوه بر آن، می‌توان ضمن مقایسه آیین‌نامه‌های ترفیع اعضای هیأت علمی در ادوار مختلف، نتایج حاصل از اجرای آنها را نیز مورد تجزیه و تحلیل قرار داد.

در این گزارش تلاش شده است که علاوه بر بررسی روند ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی، عملکرد آنها برای کسب پایه ترفیع سالانه از ابتدای سال ۱۳۹۴ (زمان شروع به کار سامانه سمپات) تا پایان سال ۱۳۹۷، مورد ارزیابی و مقایسه قرار گیرد. همچنین، علاوه بر اینکه تأثیر اجرای آیین‌نامه جدید ترفیع و ارتقا با نتایج اجرای آیین‌نامه قبلی مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است، نحوه عملکرد کمیته‌های ترفیع و منتخب مؤسسه در ۴ سال مورد اشاره نیز زیر ذره‌بین رفته است.

۲- روش‌شناسی ارزیابی

معمولاً عملکرد اعضای هیأت علمی سازمان، با اهداف و روش‌های مختلفی مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد. مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی این امر مهم را همواره بطور مستمر و سالانه بر اساس شاخص‌های عملکردی و بروندهای فعالیت‌های علمی و پژوهشی آن‌ها طی سال‌های اخیر انجام داده است. اما در این گزارش، از دیدگاه هیأت ممیزه و با استفاده از اطلاعات موجود در سامانه سمپات، به این موضوع نگرسته شده و برای نخستین بار، عملکرد کمیته‌های ترفیع و ارتقای مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی نیز مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. در بحث ارتقای مرتبه، علاوه بر تعیین تعداد اعضای فعال به تفکیک مرتبه‌های مختلف در هر سال (۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷)، تعداد ارتقاها در هر سال، تعداد اعضای که در مأموریت تحصیلی به سر می‌بردند و تعداد اعضای جدیدالاستخدام، زمان انتظار هر عضو برای ارتقا به مرتبه بالاتر (با استفاده از اطلاعات ثبت شده در پروفایل اعضا) مشخص و با محاسبه میانگین داده‌ها، متوسط زمان ارتقای اعضا به مرتبه بالاتر و در نهایت متوسط زمان ارتقا از مرتبه مربی پژوهشی به مرتبه استادی تعیین شد. در ترفیع پایه سالانه نیز شاخص‌هایی مانند میانگین تأخیر اعضا در زمان ارسال درخواست پایه به همراه تعیین درصد اعضای که درخواست خود را به موقع و یا با تأخیر ارسال نموده‌اند، زمان انتظار برای تأیید درخواست‌ها توسط مدیران مربوطه، زمان صرف‌شده برای بررسی درخواست‌ها در کمیته ترفیع و امتیاز کسب شده در هر دوره ترفیع، میانگین امتیازهای کسب شده به تفکیک مرتبه‌های مختلف و رشته‌های تخصصی سه‌گانه (آبیاری، ماشین‌های کشاورزی و صنایع غذایی) در کنار شاخص‌هایی مانند تعداد مقالات منتشره، میزان مشارکت در اجرای طرح/پروژه‌های تحقیقاتی، میزان جذب گرنت پژوهشی و همچنین میزان فعالیت‌های ترویجی در هر سال مورد ارزیابی قرار گرفته است. بدین منظور، سرانه عملکرد اعضای فعال شاغل در ستاد مؤسسه، ۱۴ بخش تحقیقات فنی و مهندسی در مراکز تابعه استان‌ها (شامل: آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، خراسان رضوی، خوزستان، فارس، کرمان، گلستان، مرکزی، همدان، شاهرود، صفی‌آباد و جنوب‌کرمان)، ۳

مؤسسه تک محصولی (شامل مؤسسات تحقیقاتی برنج، پنبه و دیم کشور) و ۶ گروه تحقیقات فنی و مهندسی (در مراکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی تهران، چهارمحال و بختیاری، قزوین، خراسان شمالی، گیلان و هرمزگان)، به صورت جداگانه مورد بررسی قرار گرفت. تجزیه و تحلیل نتایج به دست آمده، به نوعی بیانگر میزان تأثیر اجرای آیین‌نامه جدید (که از ابتدای سال ۱۳۹۷ لازم‌الاجرا شده است) در مقایسه با نتایج اجرای آیین‌نامه قبلی نیز بوده است. اطلاعات این گزارش به طور کامل از سامانه سمپات استخراج شده و تاریخ تخصیص پایه هر عضو در هر سال به عنوان ملاک عملکرد عضو در همان سال در نظر گرفته شده است.

۲-۱- معرفی کمیته‌های ترفیع و منتخب مؤسسه

با هدف اجرایی نمودن ماده ۵۱ آیین‌نامه استخدامی و به منظور اجرای مفاد آیین‌نامه ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی سازمان، کمیته ترفیع اعضای هیأت علمی مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی همانند سایر مؤسسات، از رئیس و معاون پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌های مؤسسه به عنوان رئیس و دبیر کمیته، نماینده انتخابی اعضای هیأت علمی (حداقل با مرتبه دانشجویی) و یک عضو هیأت علمی متخصص مرتبط با موضوع (در صورت صلاحدید رئیس کمیته و بدون حق رأی)، تشکیل می‌شود. این کمیته به صورت مستمر و حداقل هفته‌ای یک بار تشکیل جلسه می‌دهد و وظیفه بررسی درخواست‌های پایه استحقاقی و تشویقی اعضا را بر عهده دارد. شایان ذکر است که مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی در سال ۱۳۹۷ به منظور ضابطه‌مند نمودن انتخاب سومین عضو کمیته ترفیع (نماینده اعضای هیأت علمی)، برای نخستین بار در سطح سازمان اقدام به تدوین "شیوه‌نامه انتخاب نماینده اعضای هیأت علمی در کمیته ترفیع" کرده است.

طبق ماده ۱۱ آیین‌نامه ارتقا، هر یک از اعضای هیأت علمی که متقاضی ارتقای مرتبه هستند، می‌بایست درخواست خود را به کمیته منتخب مؤسسه محل خدمت خود ارائه نمایند. بر این اساس، کمیته منتخب مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی متشکل از رئیس و معاون پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌های

مؤسسه به عنوان رئیس و دبیر کمیته، و ۳ نفر از اعضای هیأت علمی متخصص در رشته تخصصی متقاضی با مرتبه‌های استادی و دانشیاری (با انتخاب رئیس کمیته)، وظیفه بررسی اولیه درخواست‌های ارتقای مرتبه اعضا را بر عهده دارد. علاوه بر این، مسئولیت بررسی پرونده‌های مربوط به ارتقای دانشجویی، متقاضیان عضویت در هیأت علمی، تبدیل وضعیت استخدامی اعضا به رسمی-آزمایشی و رسمی-قطعی، مصاحبه‌های علمی-تخصصی از متقاضیان فراخوان‌های جذب و بورسیه‌های معرفی‌شده از سوی وزارت علوم و همچنین بررسی پرونده‌های مربوط به پایه‌های قبل از عضویت در هیأت علمی اعضا نیز بر عهده کمیته‌منتخب مؤسسه است. جلسات کمیته منتخب مؤسسه برای بررسی پرونده‌های مذکور، حداقل یک بار در ماه تشکیل می‌شود.

۲-۲- مراحل درخواست، بررسی و تخصیص پایه

اعضای هیأت علمی مؤسسه، درخواست پایه سالیانه (با در نظر گرفتن تاریخ تخصیص پایه) و یا غیرسالیانه (شامل پایه‌های دانشجویی، ایثارگری و سربازی) خود را با بارگذاری مدارک مربوطه در سامانه سمپات ارائه می‌نمایند. درخواست‌های ارسالی در سامانه سمپات، به صورت اجمالی توسط مدیران مربوطه بررسی شده و پس از اعمال اصلاحات احتمالی مدنظر مدیران و تأیید ایشان به کارتابل دبیرخانه هیأت ممیزه مؤسسه وارد می‌شود. پس از اینکه کلیات و شرایط عمومی درخواست‌های واصل شده (شامل داشتن طرح در دست اجرا توسط متقاضی، کافی بودن مدارک لازم برای اخذ امتیاز وتویی، عدم درج فعالیت‌هایی که برای اخذ پایه‌های قبلی مورد استفاده قرار گرفته و صحت اطلاعات مندرج در پروفایل اعضا) به تأیید مسئول دبیرخانه هیأت ممیزه رسید، برای بررسی جزئیات و امتیازدهی در دستور جلسه کمیته ترفیع قرار می‌گیرد. مدارک و مستندات ارسالی با حضور اعضای کمیته ترفیع و مطابق با جداول چهارگانه مندرج در شیوه‌نامه اعطای ترفیع سالانه به اعضای هیأت علمی، مورد بررسی و امتیازدهی قرار می‌گیرد. در صورتی که نیاز به انجام اصلاحات و یا تکمیل مدارک توسط کمیته تشخیص داده شود، درخواست ارسالی با ذکر توضیحات لازم به متقاضی عودت داده

می‌شود. در غیر این صورت، تخصیص و یا عدم تخصیص پایه سالانه به متقاضی ابلاغ می‌شود. بر اساس آیین‌نامه ترفیع، چنانچه اعضا نسبت به امتیازدهی کمیته اعتراض داشته باشند، می‌توانند ظرف مدت ۱۵ روز پس از ابلاغ، درخواست تجدیدنظر خود را از طریق سامانه برای کمیته ارسال نمایند.

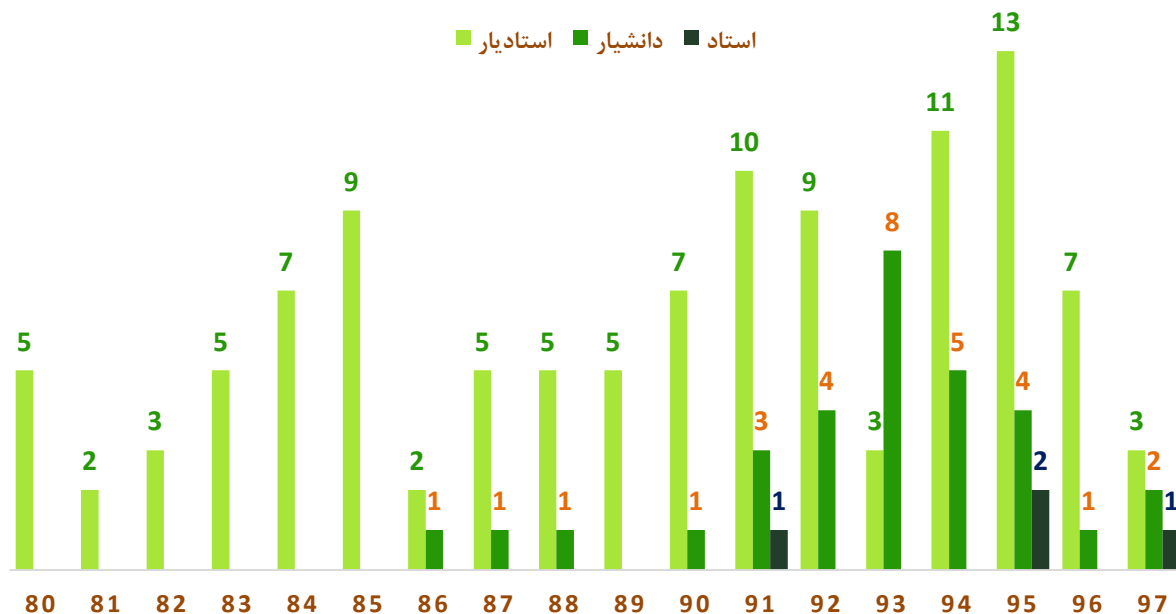
۲-۳- مراحل درخواست و بررسی ارتقای مرتبه

در حال حاضر، بر خلاف مراحل اعطای پایه ترفیع سالانه که کاملاً به صورت الکترونیکی انجام می‌شود، درخواست‌های مربوط به ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی باید با ارسال اصل و یا رونوشت مدارک و مستندات لازم به کمیته منتخب مؤسسه محل خدمت عضو، مورد بررسی و امتیازدهی قرار گیرد. اعضای هیأت علمی مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی نیز درخواست ارتقای مرتبه خود را به دبیرخانه هیأت ممیزه مؤسسه ارسال نموده و مسئول دبیرخانه هیأت مزبور پس از ثبت و آماده سازی پرونده (شامل مرتب‌سازی و درج شماره ردیف و بندهای مندرج در آیین‌نامه ارتقا روی مدارک و مستندات ارسالی مربوطه)، مراتب را برای تعیین زمان تشکیل جلسه و انتخاب اعضای مدعو کمیته منتخب، به اطلاع رئیس و دبیر کمیته می‌رساند. اعضای کمیته منتخب مؤسسه ظرف ۴۵ روز پس از ثبت پرونده، تشکیل جلسه داده و فعالیت‌های سه‌گانه متقاضی ارتقای مرتبه (مواد ۲ تا ۴ آیین‌نامه ارتقا) را در دوره ارتقای عضو متقاضی (فاصله زمانی بین آخرین ارتقای مرتبه تا ارتقای فعلی) بررسی و در صورت کسب حداقل امتیازهای لازم، مراتب را به اطلاع دبیرخانه هیأت ممیزه سازمان رسانده و پرونده را برای طی مراحل بعدی به کمیسیون تخصصی ارسال می‌نمایند. پرونده‌های ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی در کمیسیون‌های تخصصی که اعضای آن توسط هیأت ممیزه سازمان تعیین شده‌اند، مورد ارزیابی و امتیازدهی مجدد قرار می‌گیرند و در صورت احراز شرایط، برای اتخاذ تصمیم نهایی به هیأت مزبور ارسال می‌شوند.

۳- نتایج و بحث

۳-۱- وضعیت ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی مؤسسه

اکثر قریب به اتفاق اعضای هیأت علمی مؤسسه، با مرتبه مربی پژوهش به عضویت در هیأت علمی نائل شده و سپس پله‌های ارتقا به مراتب بالاتر را طی نموده‌اند. در بین ۱۶۴ پژوهشگری که ارتقای مرتبه آن‌ها در این گزارش مورد بررسی قرار گرفته است (اعضایی که در تمام یا بخشی از سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷ شاغل بوده‌اند)، سابقه اولین ارتقا از مرتبه مربی پژوهشی به استادیاری به سال ۱۳۸۰، استادیاری به دانشیاری به سال ۱۳۸۶ و دانشیاری به استادی به سال ۱۳۹۱ بازمی‌گردد. از سال ۱۳۸۰ تاکنون هر ساله تعدادی از اعضا ضمن کسب امتیازات لازم و احراز شرایط موردنظر هیأت ممیزه سازمان، به مرتبه بالاتر ارتقا یافته‌اند که جزئیات آن در شکل (۱) نشان داده شده است.

شکل ۱ - تعداد اعضای ارتقا یافته به مراتب علمی بالاتر در سال‌های مختلف

ملاحظه می‌شود که در طول ۱۸ سال مورد بررسی (از ابتدای سال ۱۳۸۰ تا پایان سال ۱۳۹۷)، اغلب تغییر مرتبه‌ها از مرتبه مربی پژوهش به مرتبه استادیاری بوده است. در این مدت، ۱۱۱ نفر از اعضا به مرتبه استادیاری ارتقا یافته‌اند که ۴۳ نفر از این افراد در رشته تخصصی ماشین‌های کشاورزی، ۴۲ نفر با تخصص آبیاری و ۲۶ نفر نیز در رشته صنایع غذایی بوده‌اند. از ۱۱۱ نفر مورد اشاره، ۱۲ نفر در رشته ماشین‌های کشاورزی، ۱۱ نفر در رشته آبیاری و ۸ نفر در رشته صنایع غذایی، مجموعاً ۳۱ مورد ارتقا به مرتبه دانشجویی را در حد فاصل سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۷ به ثبت رسانده‌اند. از این ۳۱ نفر نیز ۳ نفر با تخصص آبیاری و یک نفر در رشته ماشین‌های کشاورزی از سال ۱۳۹۱ تا سال ۱۳۹۷ به مرتبه استادی ارتقا یافته‌اند. در مجموع مشاهده شد که اعضای هیأت علمی در رشته‌های آبیاری و ماشین‌های کشاورزی به طور مساوی ۵۶ بار و متخصصین رشته صنایع غذایی ۳۴ بار موفق شده‌اند به مرتبه بالاتر ارتقا یابند.

تا سال ۱۳۹۱ همه ارتقاها به مرتبه استادیاری، با اخذ مدرک تحصیلی دکتری صورت گرفته بود. از سال ۱۳۹۱ با تغییر آیین‌نامه، شرایط ارتقا از مرتبه مربی به استادیاری بدون اخذ مدرک و با کسب امتیازهای علمی، تسهیل و موجب ارتقای تعدادی از اعضا به مرتبه استادیاری شد. این شرایط تا سال ۱۳۹۵ ادامه یافت و پس از آن با تغییر دوباره آیین‌نامه، ارتقا از مرتبه مربی پژوهش متوقف شد. به همین دلیل بیشترین ارتقا به مرتبه استادیاری در بازه زمانی ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵ بوده است.

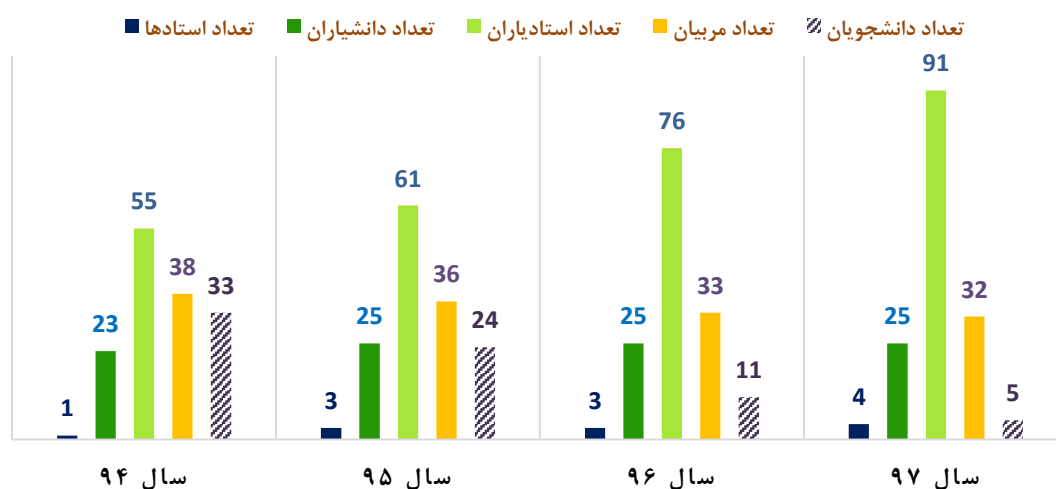
در حالی که کمترین زمان ارتقا از مرتبه مربی پژوهشی به مرتبه استادیاری ۱/۵ سال و بیشترین آن ۱۸ سال به طول انجامیده است، میانگین زمان ارتقای ۱۱۱ عضو ارتقا یافته به مرتبه استادیاری، مدت زمان ۱۱ سال را به عنوان زمان انتظار برای ارتقا از مرتبه مربی پژوهشی به مرتبه استادیاری به ثبت رسانده است. متخصصان رشته آبیاری یک سال کمتر و متخصصان رشته صنایع غذایی یک سال بیشتر از زمان میانگین به مرتبه استادیاری ارتقا یافته‌اند. همچنین، در حالی که بازه زمانی ارتقای ۳۱ عضو ارتقا یافته به مرتبه دانشجویی از ۴ تا ۱۵ سال متغیر بوده، میانگین ۸ سال به عنوان زمان انتظار برای ارتقا از مرتبه استادیاری به مرتبه

دانشیاری، ثبت شده است. در این میان، مدت زمان انتظار برای ارتقا به مرتبه دانشیاری برای متخصصان رشته صنایع غذایی یک سال کمتر و برای متخصصان رشته‌های آبیاری و ماشین‌های کشاورزی یک سال بیشتر از زمان میانگین، بوده است. مدت زمان انتظار برای ۴ عضو متخصص در رشته‌های آبیاری و ماشین‌های کشاورزی که از مرتبه دانشیاری به مرتبه استادی ارتقا یافته‌اند نیز بین ۴/۵ تا ۹ سال و میانگین آن حدود ۶ سال بوده است. بدین ترتیب می‌توان گفت که هر عضو هیأت علمی به طور میانگین حدود ۲۵ سال پس از اخذ مرتبه مربی پژوهش (عضویت در هیأت علمی) می‌تواند به مرتبه استادی ارتقا یابد که البته این زمان برای متخصصان هر یک از رشته‌های تخصصی، کمی متفاوت است. جزئیات مربوط به زمان انتظار برای ارتقا به مراتب علمی بالاتر در شکل (۲) به نمایش درآمده است. اما مشخصاً، اعضای که مفتخر به کسب مرتبه استادی شده‌اند، ۴ سال زودتر از سایرین از مرتبه مربی پژوهشی به استادیاری و ۲ سال نیز زودتر از سایر اعضا از مرتبه استادیاری به دانشیاری ارتقا یافته‌اند (زمان انتظار برای ارتقا به مرتبه استادیاری و دانشیاری به ترتیب ۷ و ۶ سال)، و این بدان معناست که این افراد مسیر ارتقا از مرتبه مربی پژوهشی تا استاد پژوهشی را در طول ۱۹ سال (۶ سال کمتر از میانگین) پیموده‌اند.

شکل ۲ - میانگین زمان توقف برای ارتقا به مرتبه بالاتر به تفکیک رشته‌های تخصصی (سال)

اعضای هیأت علمی مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی در سال ۱۳۹۴ متشکل از ۱۱۷ نفر (شامل ۴۶ نفر در رشته تخصصی ماشین‌های کشاورزی، ۴۰ نفر در رشته آبیاری و ۳۱ نفر در رشته صنایع غذایی) بود، در حالی که در آن سال، ۳۳ نفر نیز مشغول به تحصیل در مقطع دکتری بودند. پس از گذشت ۴ سال، با خروج ۶ نفر از مجموعه اعضای هیأت علمی (به علت بازنشستگی و یا انتقال به سایر مؤسسات)، جذب ۱۲ نفر از محل فراخوان وزارت علوم، تبدیل وضعیت ۲ نفر از محققان به هیأت علمی و همچنین اتمام تحصیل دانشجویان مقطع دکتری، در پایان سال ۱۳۹۷ تعداد اعضای فعال هیأت علمی مؤسسه به ۱۵۳ نفر (متشکل از ۶۱ نفر با تخصص ماشین‌های کشاورزی، ۵۷ نفر با تخصص آبیاری و ۳۵ نفر با تخصص صنایع غذایی) افزایش یافت. این در حالی بود که ۵ نفر نیز مشغول طی مراحل پایانی دوره تحصیل در مقطع دکتری بودند. در طول این ۴ سال، تعداد استادهای پژوهشی از ۱ به ۴، دانشیاران از ۲۳ به ۲۵ و استادیاران از ۵۵ به ۹۱ نفر افزایش و تعداد اعضا در مرتبه مربی پژوهشی از ۳۸ به ۳۲ نفر کاهش یافته است. شکل (۳) روند این تغییرات و شکل (۴) توزیع اعضای هیأت علمی شاغل در ستاد و بخش‌های تابعه مؤسسه را در پایان سال ۱۳۹۷ به تصویر کشیده است.

شکل ۳ - روند تغییر تعداد اعضا در مرتبه‌های علمی و تعداد دانشجویان از سال ۹۴ تا سال ۹۷

شکل ۴ - تعداد اعضای هیأت علمی شاغل در ستاد و بخش‌های تابعه مؤسسه تا پایان سال ۱۳۹۷

۳-۲- وضعیت ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه

از ابتدای سال ۱۳۹۴ تا پایان سال ۱۳۹۷ روند بررسی پرونده‌های ترفیع سالانه به صورت اینترنتی انجام شده و متقاضیان، مدارک و مستندات مربوطه را در سامانه الکترونیکی امور آموزشی، پژوهشی و ترویجی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (سمپات) بارگذاری و اعضای کمیته ترفیع نیز ضمن بارگیری و مشاهده مدارک و مستندات هر کدام از متقاضیان، نسبت به امتیازدهی اقدام می‌کنند. بر همین اساس، آمار و اطلاعات مورد استفاده در این گزارش برای اعضای شاغل در ستاد و بخش‌های تابعه از سامانه سمپات استخراج و نحوه عملکرد اعضا در هر سال به طور جداگانه بررسی شده است.

۳-۲-۱- وضعیت ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه در سال ۱۳۹۴

در سال ۱۳۹۴، یک نفر با مرتبه علمی استادی (در رشته آبیاری)، ۱۱ نفر با مرتبه دانشیاری (شامل ۶ نفر در رشته آبیاری، ۳ نفر ماشین‌های کشاورزی و ۲ نفر صنایع غذایی)، ۱۶ نفر با مرتبه استادیاری (شامل ۴ نفر در رشته آبیاری، ۷ نفر ماشین‌های کشاورزی و ۵ نفر صنایع غذایی) و ۳ نفر با مرتبه مربی پژوهشی (شامل یک نفر در رشته آبیاری و ۲ نفر صنایع غذایی) مجموعاً تشکیل دهنده ۳۱ عضو فعال هیأت علمی ستاد مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی بودند. علاوه بر آن، ۶ نفر از اعضا نیز در مأموریت آموزشی و مشغول به ادامه تحصیل در مقطع دکتری بودند. حاصل تلاش ۳۱ عضو فعال هیأت علمی ستاد مؤسسه در سال ۱۳۹۴ انتشار ۷۳ مقاله علمی-پژوهشی در نشریات معتبر داخلی و خارجی بوده که نشان می‌دهد هر عضو هیأت علمی شاغل در ستاد مؤسسه، به طور متوسط تعداد ۲/۴ مقاله را در آن سال منتشر کرده است. ایجاد ظرفیت فعال جذب اعتبار پژوهشی (گرت) به مبلغ ۴۴۰ میلیون تومان نیز بیانگر سرانه حدود ۱۴ میلیون تومان است. درج نام اعضای هیأت علمی ستاد مؤسسه به عنوان مجری یا همکار در ۶۳ فقره گزارش نهایی منتشر شده در سال ۱۳۹۴، بیانگر سرانه ۲ طرح/پروژه برای هر عضو است. انتشار مقالات علمی-ترویجی، نشریات ترویجی، دستنامه، یافته قابل ترویج، دستورالعمل علمی-فنی و همچنین طراحی وبسایت ترویجی و اپلیکیشن، مجموعاً تحت عنوان فعالیت‌های ترویجی مورد بررسی قرار گرفته و نتایج نشان می‌دهد که هر چهار عضو هیأت علمی ستاد مؤسسه در سال ۱۳۹۴ موفق به انجام یک فعالیت ترویجی شده‌اند (سرانه ۰/۲۵).

در همان سال، ۱۲ نفر با مرتبه دانشیاری (شامل ۳ نفر در رشته آبیاری، ۴ نفر ماشین‌های کشاورزی و ۵ نفر صنایع غذایی)، ۳۹ نفر با مرتبه استادیاری (شامل ۱۴ نفر در رشته آبیاری، ۱۶ نفر ماشین‌های کشاورزی و ۹ نفر صنایع غذایی) و ۳۵ نفر با مرتبه مربی پژوهشی (شامل ۱۱ نفر در رشته آبیاری، ۱۶ نفر ماشین‌های کشاورزی و ۸ نفر در رشته صنایع غذایی)، تشکیل دهنده ۸۶ عضو فعال در بخش‌های تابعه مؤسسه و ۲۷ نفر نیز مشغول به ادامه تحصیل در مقطع دکتری بودند. در این سال یک نفر نیز از محل فراخوان جذب وزارت

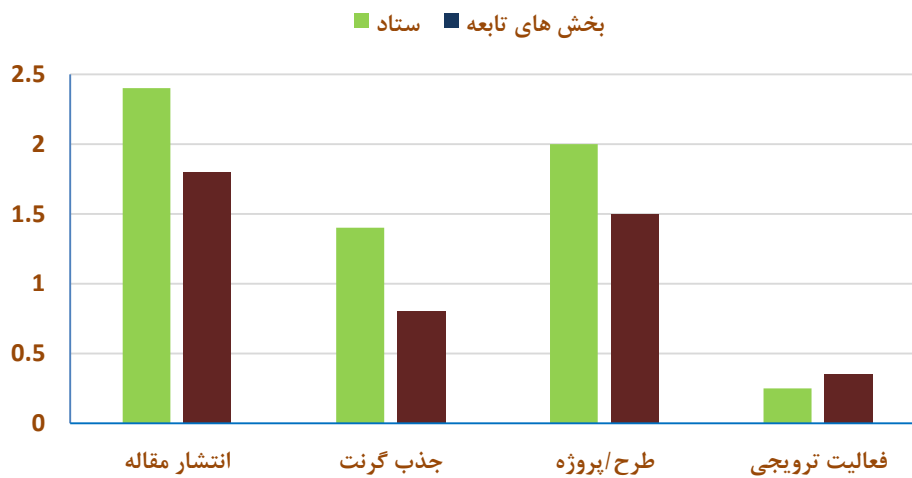
علوم، به اعضای هیأت علمی بخش‌های تابعه افزوده شد. قبل از تشریح عملکرد اعضای هیأت علمی بخش‌های تابعه در سال ۱۳۹۴، ذکر این نکته ضروری است که چون عضو جدید هیأت علمی، اولین پایه ترفیع سالانه خود را در سال ۱۳۹۵ دریافت نمود، بنابراین در محاسبه سرانه‌های عملکرد، نام ایشان جزو اعضای فعال در نظر گرفته نشده است. توضیح اینکه، این روند برای اعضای تازه استخدام شده سال‌های بعد نیز رعایت شده است. اطلاعات مربوط به چهار شاخص مورد بحث برای ۸۶ عضو فعال هیأت علمی شاغل در بخش‌های تابعه در سال ۱۳۹۴ به طور خلاصه به صورت زیر استخراج شده است:

- ۱۵۳ مقاله منتشر شده در نشریات معتبر داخلی و خارجی = سرانه ۱/۸ مقاله
- ۶۴۵ میلیون تومان جذب اعتبار پژوهشی = سرانه ۷/۵ میلیون تومان
- ۱۳۱ فقره اجرا و یا همکاری در اجرای طرح/پروژه‌های تحقیقاتی = سرانه ۱/۵ فقره طرح/پروژه
- ۲۹ مورد فعالیت ترویجی = سرانه ۰/۳۵

شکل (۵) در یک نمای کلی، سرانه عملکرد اعضای هیأت علمی شاغل در ستاد و بخش‌های تابعه مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی در سال ۱۳۹۴ را نشان می‌دهد. با این توضیح که به منظور همسان نمودن نمودارهای مربوط به چهار شاخص مورد بحث، هر ۱۰ میلیون تومان گرنت پژوهشی، به عنوان یک واحد در نظر گرفته شده است.

در سال ۱۳۹۴، اعضای هیأت علمی رشته صنایع غذایی مؤسسه، در شاخص‌های انتشار مقاله و فعالیت در اجرای طرح/پروژه‌ها به ترتیب با سرانه ۲/۳ و ۲/۱، فعال‌تر از اعضای سایر رشته‌های تخصصی بودند. متخصصان رشته آبیاری نیز در شاخص جذب گرنت پژوهشی با سرانه ۲۱ میلیون تومان و در شاخص فعالیت‌های ترویجی با سرانه ۰/۵، بالاتر از اعضای دو رشته تخصصی دیگر قرار گرفتند. تنها استاد پژوهشی مؤسسه در این سال ۹ مقاله منتشر کرد و سرانه انتشار مقاله برای دانشیاران برابر با ۳/۹، استادیاران برابر با ۱/۸ و مربیان پژوهشی

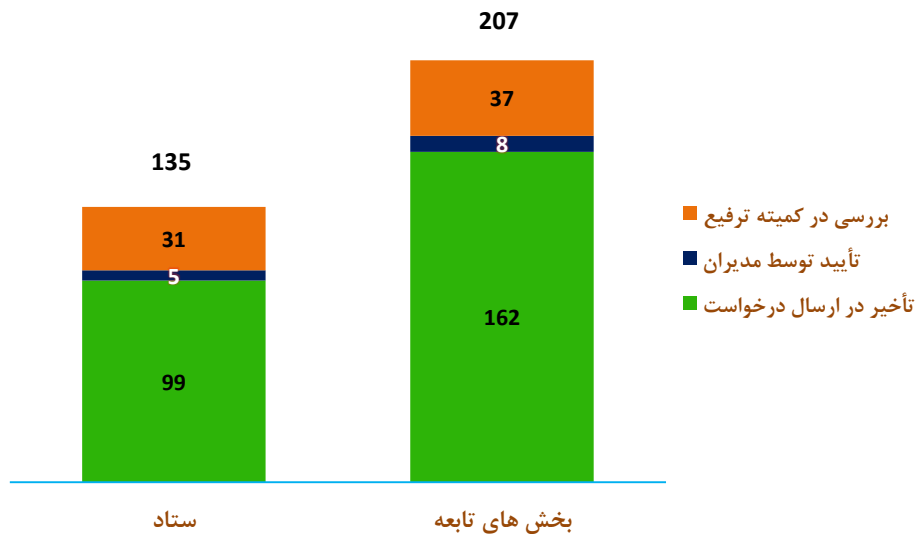
برابر با ۰/۷ بود. در شاخص جذب گرنت پژوهشی نیز سرانه مرتبه‌های علمی مؤسسه به ترتیب برابر با ۱۵، ۱۸، ۸ و ۵ میلیون تومان، سرانه اجرا و یا همکاری در اجرای طرح/پروژه‌ها به ترتیب برابر با ۲، ۳/۳، ۱/۱ و ۱/۴، و سرانه فعالیت‌های ترویجی نیز به ترتیب برابر با صفر، ۰/۲، ۰/۳ و ۰/۴ به ثبت رسید.

شکل ۵ - سرانه عملکرد اعضای هیأت علمی در سال ۱۳۹۴ به تفکیک ستاد و بخش‌های تابعه

بیشترین تعجیل زمانی در ارسال درخواست ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه از طریق سامانه سمپات، ۴۸ روز قبل از فرارسیدن تاریخ تخصیص پایه و دیرترین زمان ارسال، ۱۳۴۲ روز پس از تاریخ تخصیص پایه به وقوع پیوست که موجب ثبت میانگین ۱۴۴ روز تأخیر در ارسال درخواست پایه ترفیع سالانه در سال ۱۳۹۴ شد. درخواست‌های ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه به طور میانگین ۷ روز بعد از ارسال، توسط مدیران مربوطه تأیید و به دبیرخانه هیأت ممیزه مؤسسه ارسال شدند. کمیته ترفیع مؤسسه نیز به طور متوسط ۳۵ روز پس از وصول درخواست ترفیع، نتیجه بررسی را به اطلاع متقاضی رسانده است. مجموع این اعداد نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۴، به طور میانگین ۱۸۶ روز پس از تاریخ تخصیص پایه، وضعیت ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه مشخص و به آن‌ها اعلام شده است. خلاصه این روند به تفکیک ستاد و بخش‌های تابعه در شکل (۶) نمایش داده شده است. میانگین زمان تأخیر اعضا در ارسال درخواست پایه برای

رتبه‌های استادی، دانشیاری، استادیاری و مربی پژوهشی به ترتیب ۲۲، ۵۳، ۱۲۲ و ۲۴۰ روز و برای رشته‌های آبیاری، ماشین‌های کشاورزی و صنایع غذایی نیز به ترتیب ۱۹۵، ۱۴۵ و ۷۱ روز به ثبت رسید.

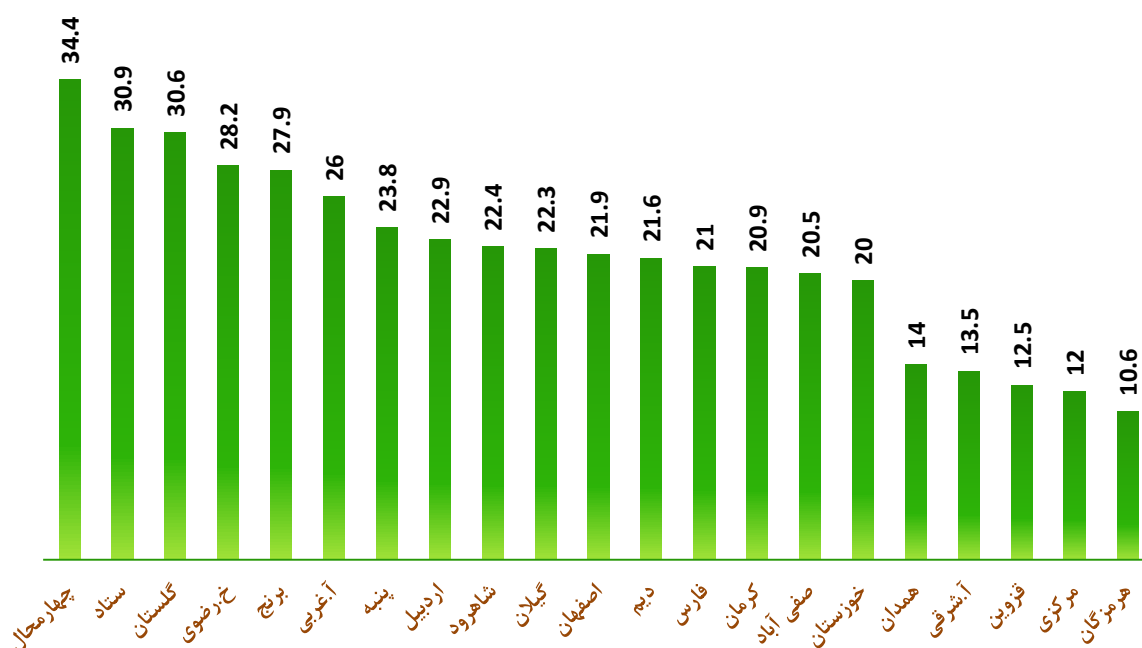

شکل ۶ - فاصله زمانی بین تاریخ تخصیص تا تاریخ ابلاغ پایه ترفیع در سال ۱۳۹۴ (روز)

مهمترین دلیل تأخیر زیاد اعضا در ارسال درخواست ترفیع سالانه در سال ۱۳۹۴، تازه تأسیس بودن سامانه سمپات و عدم آشنایی اعضا با روند دریافت اینترنتی پایه ترفیع سالانه بوده است. اما نکته قابل توجه، وجود رابطه معکوس بین میزان تأخیر در ارسال درخواست و مقدار امتیاز مکتسبه است که این رابطه در تمام سال‌ها برقرار بوده است (در ادامه گزارش توضیح داده شده است).

در سال ۱۳۹۴، میانگین امتیاز ترفیع سالانه اعضای شاغل در ستاد مؤسسه ۳۰/۹ به ثبت رسید. این در حالی است که کمترین امتیاز ۱۱/۳۵، بیشترین امتیاز ۷۴/۱۳ و امتیاز ۴۳ درصد از اعضا نیز بالاتر از میانگین بوده است. در بخش‌های تابعه نیز در حالی امتیاز ۲۲/۸ به عنوان میانگین ثبت شد که کمترین امتیاز ۱۰، بیشترین امتیاز ۶۸/۷۲ و امتیاز ۳۷ درصد از اعضا بالاتر از میانگین بوده است. میانگین امتیازهای کسب شده توسط آن دسته از اعضای هیأت علمی شاغل در ستاد و بخش‌های تابعه که موفق به اخذ پایه در سال ۱۳۹۴

شدند، در شکل (۷) به تصویر کشیده شده است. امتیازهای به دست آمده توسط ۱۱۷ عضو فعال مؤسسه در سال ۱۳۹۴، به تفکیک رشته‌های تخصصی نیز مورد بررسی قرار گرفت و مشاهده شد که متخصصین رشته آبیاری به طور میانگین ۲۷/۹، صنایع غذایی ۲۵/۷ و ماشین‌های کشاورزی ۲۲/۲ امتیاز را کسب نموده‌اند. همچنین، نتایج بررسی امتیازها به تفکیک مرتبه‌های علمی نشان داد که امتیاز تنها استاد پژوهشی مؤسسه در سال ۱۳۹۴ برابر با ۷۴/۱، میانگین امتیازهای دانشیاران برابر با ۳۶/۳، استادیاران ۲۵/۲ و مربیان پژوهشی ۱۵/۹ بوده است.

شکل ۷- میانگین امتیازهای ترفیع سالانه در سال ۱۳۹۴ به تفکیک ستاد و بخش‌های تابعه

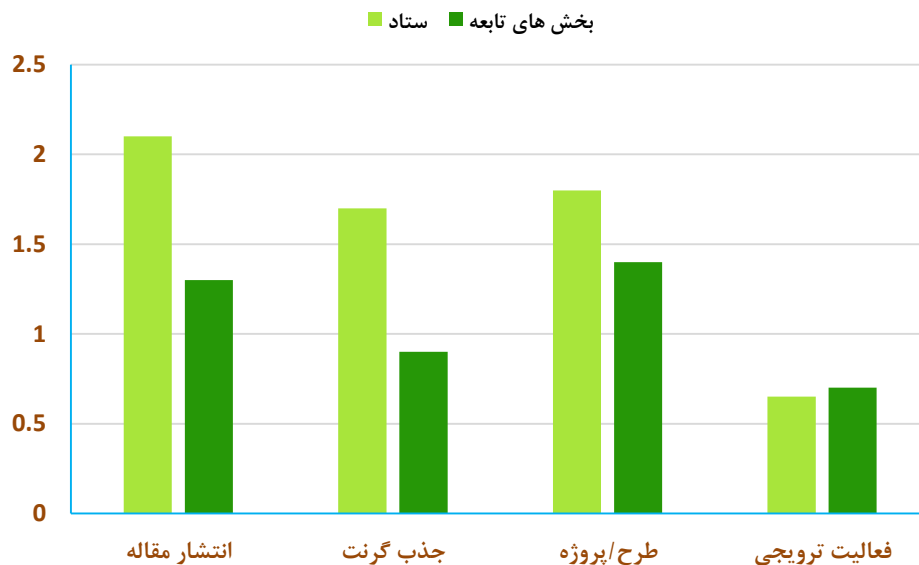
۳-۲-۲- وضعیت ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه در سال ۱۳۹۵

در سال ۱۳۹۵ رکورد بیشترین تعداد ارتقای مرتبه در یک سال با ۱۹ مورد و رکورد بیشترین تعداد ارتقا به مرتبه استادیاری در یک سال با ۱۳ مورد در تاریخچه مؤسسه به ثبت رسید که دلیل اصلی آن (همانطور که در سطرهای قبلی به آن اشاره شد) تغییر آیین‌نامه ارتقا بود. در این سال با بازنشسته شدن یکی از استادیاران، فارغ‌التحصیلی ۲ نفر از دانشجویان، ۳ مورد ارتقا از مرتبه استادیاری به مرتبه دانشیاری و یک ارتقا از مرتبه دانشیاری به مرتبه استادی، تعداد اعضای هیأت علمی فعال شاغل در ستاد مؤسسه به ۳۲ نفر رسید در حالی که ۴ نفر نیز همچنان مشغول به تحصیل در مقطع دکتری بودند. ۲ استاد پژوهشی در رشته‌های آبیاری و ماشین‌های کشاورزی، ۱۳ نفر دانشیار (۶ نفر در رشته آبیاری، ۴ نفر در رشته ماشین‌های کشاورزی و ۳ نفر در رشته صنایع غذایی)، ۱۴ نفر استادیار (۳ نفر با تخصص آبیاری، ۷ نفر با تخصص ماشین‌های کشاورزی و ۴ نفر با تخصص صنایع غذایی) و ۳ نفر با مرتبه مربی پژوهشی (یک نفر در رشته آبیاری و دو نفر در رشته صنایع غذایی) تشکیل دهنده ۳۲ عضو فعال ستاد مؤسسه در این سال بودند. خلاصه عملکرد این ۳۲ نفر به شرح زیر است:

- انتشار ۶۸ فقره مقاله در نشریات معتبر داخلی و خارجی = سرانه ۲/۱ مقاله
- جذب ۵۵۴ میلیون تومان اعتبار پژوهشی (گرت) = سرانه ۱۷/۳ میلیون تومان
- اجرا و یا همکاری در اجرای ۵۹ طرح/پروژه تحقیقاتی = سرانه ۱/۸ طرح/پروژه
- ۲۱ مورد فعالیت ترویجی = سرانه ۰/۷

همزمان در بخش‌های تابعه نیز با اتمام مأموریت آموزشی ۷ نفر از دانشجویان مقطع دکتری، ارتقای مرتبه دو نفر از مربیان به مرتبه استادیاری، یک مورد ارتقا به مرتبه دانشیاری و یک مورد ارتقا به مرتبه استادی، مجموعاً ۹۳ عضو هیأت علمی مشغول فعالیت و ۲۰ نفر نیز مشغول به ادامه تحصیل در مقطع دکتری بودند. ضمن اینکه یک نفر نیز از محل فراخوان جذب وزارت علوم به جمع سایر اعضا اضافه شد. یک استاد پژوهشی

در رشته آبیاری، ۱۲ نفر دانشیار (۳ نفر با تخصص آبیاری، ۴ نفر با تخصص ماشین‌های کشاورزی و ۵ نفر با تخصص صنایع غذایی)، ۴۷ نفر استادیار (۲۰ نفر در رشته آبیاری، ۱۸ نفر در رشته ماشین‌های کشاورزی و ۹ نفر در رشته صنایع غذایی) و ۳۳ مربی پژوهشی (۱۰ نفر متخصص آبیاری، ۱۵ نفر متخصص ماشین‌های کشاورزی و ۸ نفر متخصص صنایع غذایی) تشکیل دهنده ۹۳ عضو فعال شاغل در بخش‌های تابعه مؤسسه بودند. حاصل فعالیت این ۹۳ نفر، انتشار ۱۲۱ مقاله در نشریات معتبر داخلی و خارجی، جذب ۷۹۴ میلیون تومان اعتبار پژوهشی، اجرا و یا همکاری در اجرای ۱۲۸ طرح/پروژه تحقیقاتی و ۶۷ مورد فعالیت ترویجی بوده است. شکل (۸) سرانه عملکرد اعضا را در چهار شاخص به تفکیک ستاد و بخش‌های تابعه نشان می‌دهد.

شکل ۸ - سرانه عملکرد اعضای هیأت علمی در سال ۱۳۹۵ به تفکیک ستاد و بخش‌های تابعه

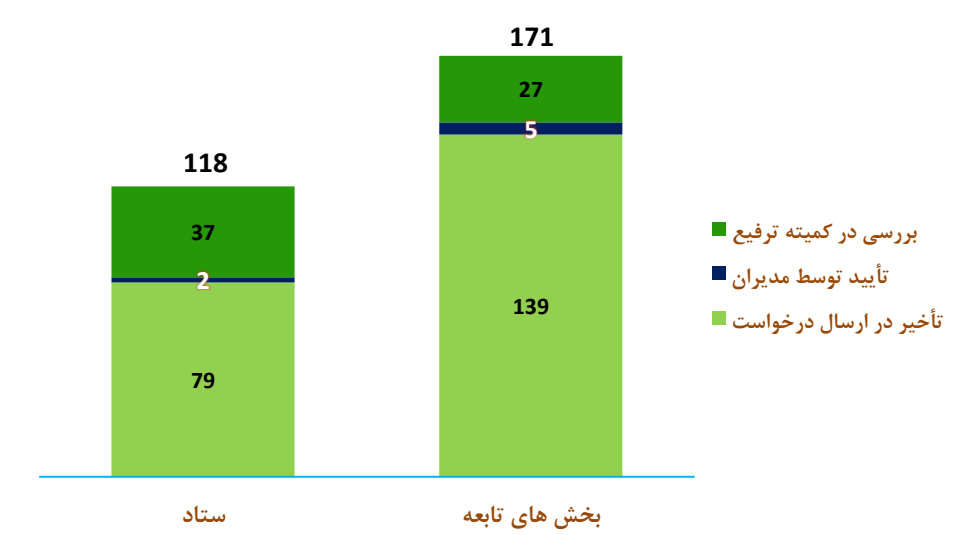
در سال ۱۳۹۵، اعضای شاغل در رشته صنایع غذایی در شاخص انتشار مقاله، با سرانه ۱/۹ فعال‌تر از دو رشته تخصصی دیگر بودند. اما در شاخص‌های جذب گرنت پژوهشی، فعالیت در اجرای طرح/پروژه‌ها و فعالیت‌های ترویجی، به ترتیب با سرانه‌های ۲۰، ۱/۸ و ۰/۸، پیشتازی با متخصصان رشته آبیاری بود. سرانه انتشار مقاله برای رتبه‌های استادی، دانشیاری، استادیاری و مربی پژوهشی، به ترتیب ۲/۸، ۷/۷، ۱/۱ و ۰/۷،

سرانه جذب گرنت پژوهشی به ترتیب برابر ۶، ۲۲، ۸ و ۸ میلیون تومان، سرانه اجرا و یا همکاری در اجرای طرح/پروژه‌ها به ترتیب ۴/۳، ۲/۴، ۱/۱ و ۱/۳، و سرانه فعالیت‌های ترویجی نیز به ترتیب ۲/۳، ۰/۸، ۰/۶ و ۰/۶ برای هر یک از رتبه‌های علمی به ثبت رسید.

در این سال، میانگین تأخیر در ارسال درخواست ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه، با ۲۱ روز کاهش نسبت به سال قبل، به ۱۲۳ روز رسید. در حالی که بیشترین تعجیل در ارسال درخواست، ۵۴ روز قبل از تاریخ تخصیص پایه و بیشترین تأخیر، ۹۹۹ روز پس از تاریخ تخصیص پایه بود. درخواست‌های ارسالی از سوی متقاضیان با سه روز کاهش نسبت به سال قبل، پس از ۴ روز به تأیید مدیران مربوطه رسیدند و به دبیرخانه هیأت ممیزه مؤسسه ارسال شدند. بررسی درخواست‌ها در کمیته ترفیع و اعلام نتیجه بررسی به متقاضیان نیز با کاهش شش روزه نسبت به سال قبل، در مدت ۲۹ روز صورت پذیرفت. بدین ترتیب نتیجه بررسی پرونده‌های ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه در سال ۱۳۹۵، به طور میانگین ۱۵۶ روز پس از تاریخ تخصیص پایه، به آن‌ها ابلاغ شده است که این عدد در مقایسه با مقدار مشابه سال قبل، با ۳۰ روز کاهش همراه بوده است. آمار مورد اشاره، به تفکیک ستاد و بخش‌های تابعه در شکل (۹) به نمایش درآمده است. میانگین زمان تأخیر اعضا در ارسال درخواست پایه برای مرتبه‌های استادی، دانشیاری، استادیاری و مربی پژوهشی به ترتیب ۲۳، ۵۵، ۸۸ و ۲۳۰ روز و به تفکیک رشته‌های آبیاری، ماشین‌های کشاورزی و صنایع غذایی نیز به ترتیب ۱۴۳، ۱۱۶ و ۹۴ روز بود.

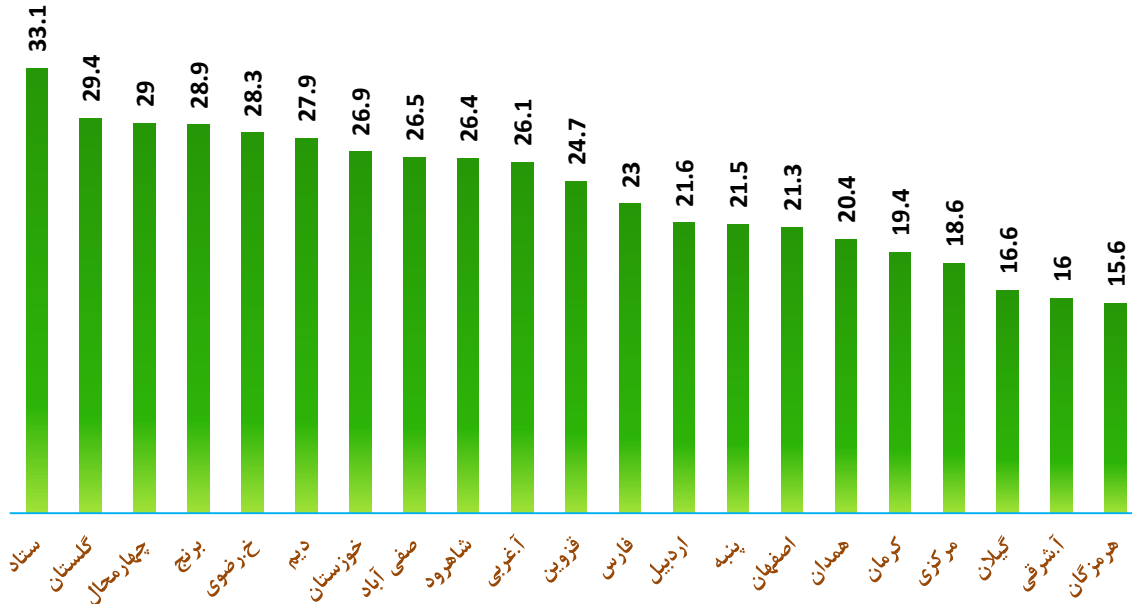
بازه امتیازهای ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی شاغل در ستاد مؤسسه در سال ۱۳۹۵، از ۱۰/۷ تا ۱۰۴/۱۳ متغیر و میانگین آن با ۲/۲ افزایش نسبت به سال قبل به ۳۳/۱ رسید. نکته جالب توجه اینکه، این میانگین، دقیقاً در نقطه میانی امتیازها جای داشته و در یک توزیع کاملاً نرمال، در هر دو سمت آن، امتیازهای ۵۰ درصد از اعضا قرار گرفته است. امتیازهای ترفیع سالانه در بخش‌های تابعه نیز از ۱۰ تا ۷۱/۷۵ متغیر بود و در حالی با ۱/۴ افزایش نسبت به سال قبل، میانگین ۲۴/۲ را بر جای گذارد که امتیاز ۴۰ درصد از اعضا بالاتر از

میانگین قرار گرفته بود. میانگین امتیازهای کسب شده در ستاد و بخش‌های تابعه دارای عضو فعال، در شکل (۱۰) نشان داده شده است.

شکل ۹ - فاصله زمانی بین تاریخ تخصیص تا تاریخ ابلاغ پایه ترفیع در سال ۱۳۹۵ (روز)

بررسی امتیازهای به دست آمده توسط ۱۲۵ عضو فعال مؤسسه در سال ۱۳۹۵، نشان داد که متخصصین رشته آبیاری با ۲/۱ افزایش نسبت به سال قبل، به طور میانگین ۳۰ امتیاز، صنایع غذایی ۲۷ امتیاز (۱/۳ افزایش نسبت به سال قبل) و ماشین‌های کشاورزی با ۰/۹ افزایش، ۲۳/۱ امتیاز را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین، نتایج بررسی امتیازها به تفکیک مرتبه‌های علمی نشان داد که میانگین امتیاز استادهای پژوهشی برابر با ۶۰/۲، دانشیاران پژوهشی برابر با ۳۹/۴، استادیاران پژوهشی برابر با ۲۴/۱ و مربیان پژوهشی برابر با ۱۷/۸ بوده است.

شکل ۱۰ - میانگین امتیازهای ترفیع سالانه در سال ۱۳۹۵ به تفکیک ستاد و بخش‌های تابعه

۳-۲-۳- وضعیت ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه در سال ۱۳۹۶

در سال ۱۳۹۶ ضمن پایان یافتن دوره مأموریت آموزشی ۴ نفر از دانشجویان مقطع دکتری، تعداد اعضای شاغل در ستاد مؤسسه به ۳۶ نفر افزایش یافت. ۲ استاد پژوهشی (با تخصص‌های آبیاری و ماشین‌های کشاورزی)، ۱۳ نفر دانشیار (شامل ۶ نفر در رشته آبیاری، ۴ نفر در رشته ماشین‌های کشاورزی و ۳ نفر در رشته صنایع غذایی)، ۱۸ نفر استادیار (شامل ۴ نفر در رشته آبیاری، ۹ نفر در رشته ماشین‌های کشاورزی و ۵ نفر در رشته صنایع غذایی) و ۳ نفر با مرتبه مربی پژوهشی (شامل یک نفر با تخصص آبیاری و ۲ نفر در رشته صنایع غذایی) تشکیل دهنده این جمع ۳۶ نفره بودند. در این سال ۲ نفر نیز از محل فراخوان جذب وزارت علوم، به اعضای هیأت علمی ستاد مؤسسه اضافه شدند.

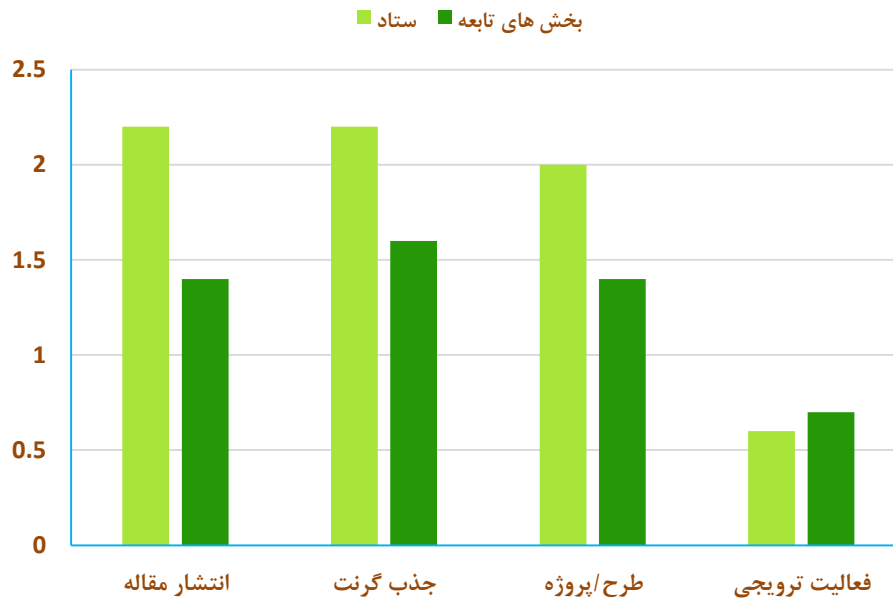
اعضای هیأت علمی ستاد مؤسسه در سال ۱۳۹۶ با انتشار ۷۸ مقاله در نشریات معتبر داخلی و خارجی، سرانه ۲/۲ مقاله را ثبت نمودند. جذب اعتبار پژوهشی به مبلغ ۸۰۰ میلیون تومان بدین معناست که سرانه جذب گرنت ستاد مؤسسه در سال ۱۳۹۶، مبلغی بیش از ۲۲ میلیون تومان بوده است. اجرا و یا همکاری در اجرای ۷۱ فقره طرح/پروژه تحقیقاتی منجر به ثبت سرانه ۲ طرح/پروژه شد. و بالاخره، ثبت ۲۲ فعالیت ترویجی سرانه ۰/۶ را در این شاخص نشان می‌دهد.

همزمان، در بخش‌های تابعه مؤسسه نیز ضمن بازنشسته شدن یکی از مربیان، ۹۷ عضو هیأت علمی شامل یک استاد پژوهشی، ۱۲ نفر دانشیار، ۵۵ نفر استادیار و ۲۹ نفر با مرتبه مربی پژوهشی) مشغول فعالیت بودند و ۱۱ نفر نیز در مأموریت تحصیلی به سر می‌بردند. در این سال ۵ نفر از محل فراخوان جذب وزارت علوم، به اعضای هیأت علمی بخش‌های تابعه افزوده شدند و یکی از استادیاران نیز به مرتبه دانشیاری ارتقا یافت. حاصل فعالیت ۹۷ عضو هیأت علمی در بخش‌های تابعه مؤسسه بدین شرح است:

- انتشار ۱۳۳ مقاله در نشریات معتبر داخلی و خارجی = سرانه ۱/۴ مقاله
- جذب ۱۵۷۱ میلیون تومان اعتبار پژوهشی (گرنت) = سرانه ۱۶/۲ میلیون تومان
- اجرا و یا همکاری در اجرای ۱۴۰ طرح/پروژه تحقیقاتی = سرانه ۱/۴ طرح/پروژه
- ۶۶ مورد فعالیت ترویجی = سرانه ۰/۶۸

شکل (۱۱) سرانه عملکرد اعضا را در چهار شاخص به تفکیک ستاد و بخش‌های تابعه نشان می‌دهد. در این سال، اعضای شاغل در رشته تخصصی آبیاری، در شاخص‌های انتشار مقاله، جذب گرنت پژوهشی و فعالیت‌های ترویجی، به ترتیب با سرانه ۲، ۳۲ و ۰/۸ فعال‌تر از اعضای سایر رشته‌ها بوده و در شاخص فعالیت در اجرای طرح/پروژه‌ها، متخصصان رشته صنایع غذایی با سرانه ۱/۸ پیش‌تاز بودند. سرانه عملکرد استادها، دانشیاران، استادیاران و مربیان پژوهشی نیز در شاخص انتشار مقاله به ترتیب ۴، ۳/۴، ۱/۲ و ۰/۶، جذب گرنت پژوهشی

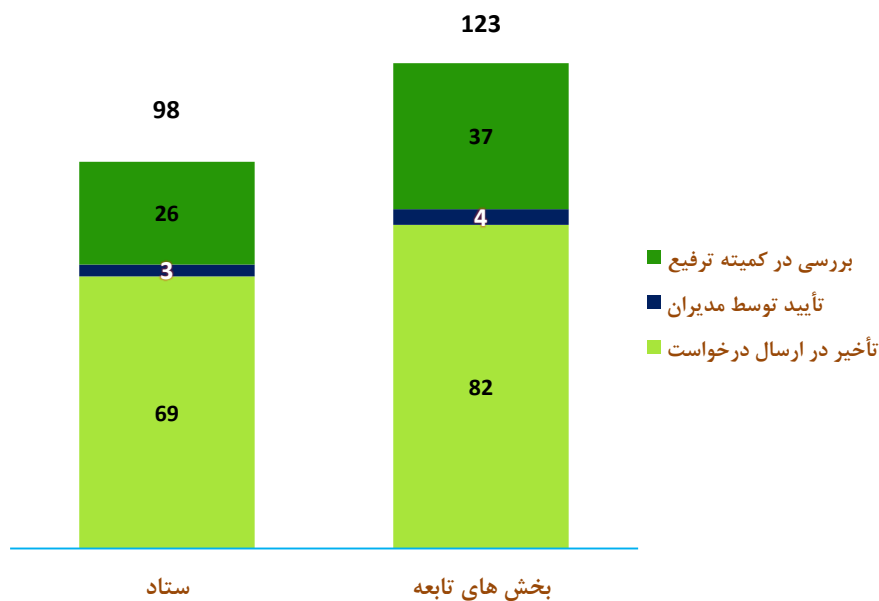
به ترتیب ۵۷، ۱۸، ۲۰ و ۶ میلیون تومان، مشارکت در اجرای طرح/پروژه‌ها به ترتیب ۱/۳، ۲/۸، ۱/۲ و ۱/۳، و فعالیت‌های ترویجی به ترتیب ۰/۷، ۰/۹، ۰/۵ و ۰/۷ بوده است.

شکل ۱۱ - سرانه عملکرد اعضای هیأت علمی در سال ۱۳۹۶ به تفکیک ستاد و بخش‌های تابعه

در سال ۱۳۹۶، میانگین تأخیر در ارسال درخواست ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه، با ۵۵ روز کاهش نسبت به مقدار مشابه سال قبل، به ۷۸ روز رسید. این در حالی است که زودترین درخواست، ۸۸ روز قبل از تاریخ تخصیص پایه و دیرترین درخواست، ۶۵۲ روز پس از آن تاریخ ارسال شده بود. درخواست‌های ارسال شده، به‌طور متوسط پس از ۴ روز به تأیید مدیران مربوطه رسیدند و به دبیرخانه هیأت ممیزه مؤسسه ارسال شدند. اما بررسی درخواست‌ها در کمیته ترفیع و اعلام نتیجه بررسی به متقاضیان، با افزایش پنج روزه نسبت به مقدار مشابه سال قبل، در مدت ۳۴ روز صورت پذیرفت. بدین ترتیب نتیجه بررسی پرونده‌های ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی ستاد مؤسسه در سال ۱۳۹۶، به‌طور میانگین ۱۱۶ روز پس از تاریخ تخصیص پایه، به آن‌ها ابلاغ شده که این مدت در مقایسه با مقدار مشابه سال قبل با ۴۰ روز کاهش همراه بوده است. آمار

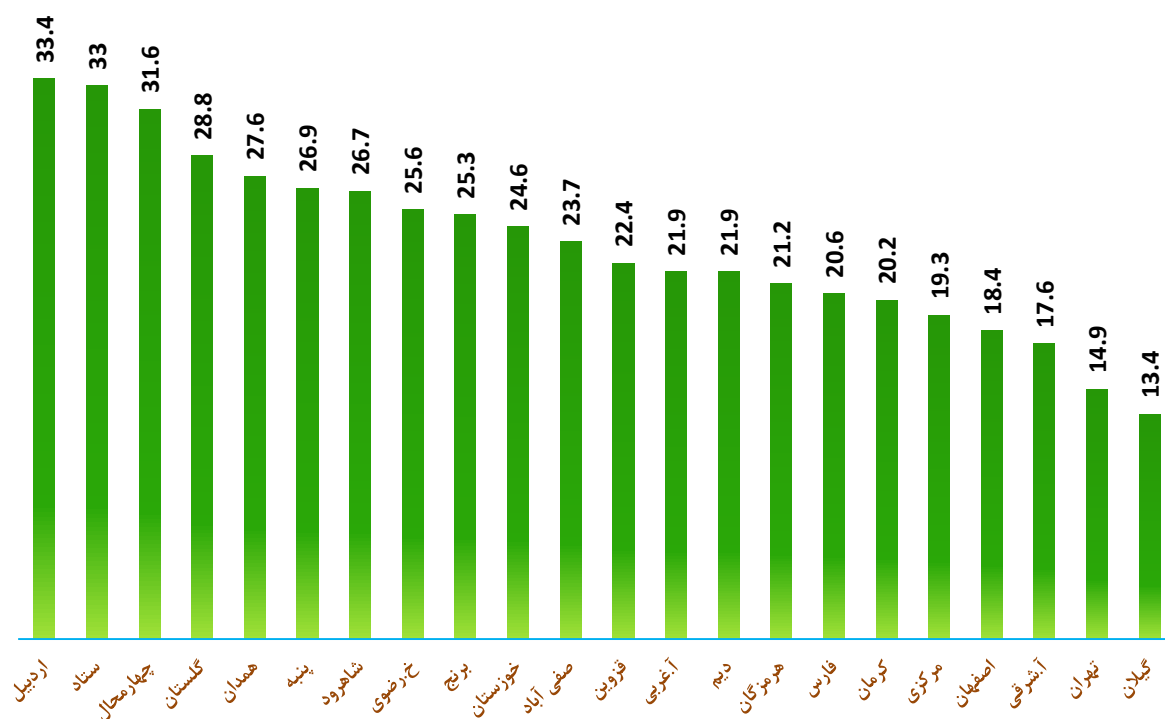
مذکور، به تفکیک ستاد و بخش‌های تابعه در شکل (۱۲) به نمایش درآمده است. میانگین زمان تأخیر در ارسال درخواست پایه به تفکیک مرتبه‌های استادی، دانشیاری، استادیاری و مربی پژوهشی به ترتیب ۳۶، ۳۸، ۶۵ و ۱۵۳ روز و به تفکیک رشته‌های آبیاری، ماشین‌های کشاورزی و صنایع غذایی نیز به ترتیب ۸۸، ۸۹ و ۴۷ روز بوده است.

شکل ۱۲ - فاصله زمانی بین تاریخ تخصیص تا تاریخ ابلاغ پایه ترفیع در سال ۱۳۹۶ (روز)

بازه امتیازهای ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی شاغل در ستاد مؤسسه در سال ۱۳۹۶، از ۱۰/۸ تا ۱۲۵/۸۵ متغیر بود. عدد اخیر (۱۲۵/۸۵)، به نوعی رکورد بیشترین امتیاز کسب شده در تاریخچه ترفیع سالانه مؤسسه نیز محسوب می‌شود. ذکر این نکته نیز خالی از لطف نیست که بیشترین امتیاز کسب شده برای ترفیع پایه در هر سال، همواره متعلق به یکی از اعضای هیأت علمی بخش تحقیقات آبیاری و زهکشی ستاد مؤسسه بوده است. میانگین امتیازهای ترفیع ستاد مؤسسه در سال ۱۳۹۶، تقریباً مشابه مقدار سال قبل و برابر با ۳۳ بود. این در حالی است که فقط امتیاز کسب شده توسط ۲۹ درصد از اعضا بالاتر از مقدار میانگین بوده است.

امتیازهای ترفیع سالانه در بخش‌های تابعه نیز از ۱۰ تا ۵۸/۹۳ متغیر بود و در حالی با کمی کاهش نسبت به مقدار مشابه سال قبل، میانگین ۲۳/۳ را بر جای گذارد که امتیاز ۳۹ درصد از اعضا بالاتر از مقدار میانگین قرار گرفته بود. میانگین امتیازهای کسب شده در ستاد و بخش‌های تابعه دارای عضو فعال، در شکل (۱۳) نشان داده شده است. بررسی امتیازهای به دست آمده توسط ۱۳۳ عضو فعال هیأت علمی مؤسسه در سال ۱۳۹۶، نشان داد که متخصصین رشته آبیاری با ۱/۷ افزایش نسبت به سال قبل، به طور میانگین ۳۱/۷ امتیاز، صنایع غذایی با ۲/۹ کاهش نسبت به سال قبل ۲۴/۱ امتیاز و ماشین‌های کشاورزی با ۱/۴ کاهش نسبت به سال قبل، ۲۱/۷ امتیاز را به خود اختصاص دادند. همچنین، نتایج بررسی امتیازها به تفکیک مرتبه‌های علمی نشان داده است که در سال ۱۳۹۶ میانگین امتیاز استادهای پژوهشی برابر با ۶۴/۳، دانشیاران برابر با ۳۹/۳، استادیاران برابر با ۲۴ و مربیان پژوهشی برابر با ۱۵/۵ بوده است.

شکل ۱۳ - میانگین امتیازهای ترفیع سالانه در سال ۱۳۹۶ به تفکیک ستاد و بخش‌های تابعه

۳-۲-۴- وضعیت ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه در سال ۱۳۹۷

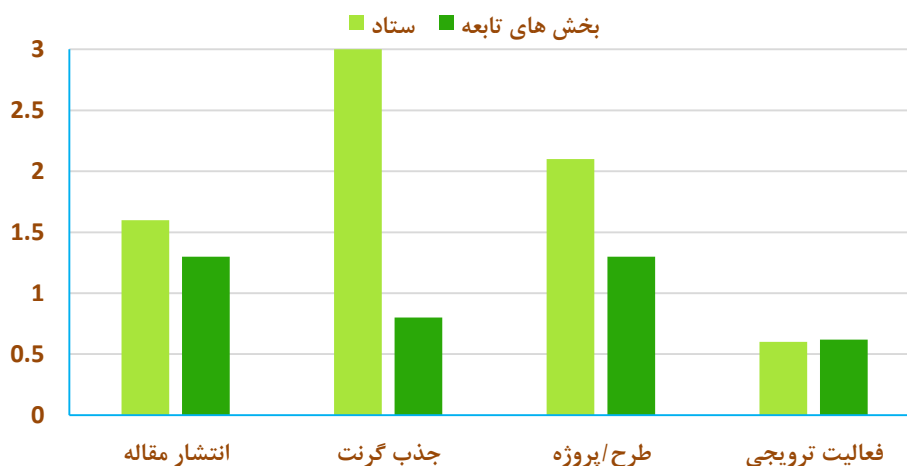
قبل از پرداختن به وضعیت ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه در سال ۱۳۹۷ ذکر این نکته ضروری است که در زمان تنظیم این گزارش، از مجموع ۱۵۳ نفر عضو هیأت علمی مؤسسه، تنها ۱۱۳ نفر موفق به دریافت پایه ترفیع سالانه خود در این سال شده بودند و به عبارتی حدود ۲۵ درصد از اعضا، برای ارسال درخواست پایه ترفیع مربوط به سال ۱۳۹۷، اقدام نکرده بودند.

در سال ۱۳۹۷، ۳ استاد پژوهشی (۲ نفر در رشته آبیاری و یک نفر در رشته ماشین‌های کشاورزی)، ۱۲ نفر دانشیار (۵ نفر با تخصص آبیاری، ۴ نفر با تخصص ماشین‌های کشاورزی و ۳ نفر با تخصص صنایع غذایی)، ۱۹ نفر استادیار (۵ نفر در رشته آبیاری، ۹ نفر در رشته ماشین‌های کشاورزی و ۵ نفر در رشته صنایع غذایی) و ۳ نفر با مرتبه مربی پژوهشی (یک نفر با تخصص آبیاری و ۲ نفر با تخصص صنایع غذایی) مجموعاً تشکیل‌دهنده ۳۷ عضو فعال هیأت علمی ستاد مؤسسه بودند. در این سال یک مورد ارتقا به مرتبه استادی و یک مورد ارتقا به مرتبه دانشیاری در تاریخچه ارتقاهای علمی ستاد مؤسسه ثبت شد. حاصل تلاش اعضای هیأت علمی ستاد مؤسسه در سال ۱۳۹۷، انتشار ۶۰ مقاله علمی-پژوهشی در نشریات معتبر داخلی و خارجی و ثبت سرانه ۱/۶ مقاله، ایجاد ظرفیت فعال جذب اعتبار پژوهشی (گرنه) به مبلغ ۱۱۲۶ میلیون تومان و ثبت سرانه بیش از ۳۰ میلیون تومان، اجرا و یا همکاری در اجرای ۷۹ فقره طرح/پروژه تحقیقاتی و ثبت سرانه ۲/۱ طرح/پروژه برای هر عضو و اجرای ۲۲ فعالیت ترویجی با ثبت سرانه ۰/۶ برای امور ترویجی بوده است. در همان سال، یک استاد پژوهشی (در رشته آبیاری)، ۱۴ نفر دانشیار (۳ نفر متخصص در رشته آبیاری، ۶ نفر متخصص در رشته ماشین‌های کشاورزی و ۵ نفر متخصص در رشته صنایع غذایی)، ۷۲ نفر استادیار (۳۲ نفر با تخصص در رشته آبیاری، ۲۷ نفر با تخصص ماشین‌های کشاورزی و ۱۳ نفر با تخصص صنایع غذایی) و ۲۹ نفر با مرتبه مربی پژوهشی (۸ نفر با تخصص آبیاری، ۱۴ نفر با تخصص ماشین‌های کشاورزی و ۷ نفر با تخصص صنایع غذایی)، مجموعاً تشکیل‌دهنده ۱۱۶ عضو فعال در بخش‌های تابعه مؤسسه بوده و ۵ نفر نیز

مشغول به ادامه تحصیل در مقطع دکتری بودند. در این سال ۳ نفر از محل فراخوان جذب وزارت علوم، به اعضای هیأت علمی بخش‌های تابعه افزوده شدند و یکی از استادیاران نیز به مرتبه دانشجویی ارتقا یافت. ضمن اینکه در سال ۱۳۹۷، سه نفر از اعضا نیز به افتخار بازنشستگی نائل آمدند. آمار مربوط به چهار شاخص مورد بحث برای ۱۱۶ عضو فعال هیأت علمی شاغل در بخش‌های تابعه مؤسسه در سال ۱۳۹۷ به طور خلاصه به صورت زیر استخراج شده است:

- ۱۴۹ مقاله منتشر شده در نشریات معتبر داخلی و خارجی = سرانه ۱/۳ مقاله
- ۹۶۵ میلیون تومان جذب اعتبار پژوهشی = سرانه ۸/۳ میلیون تومان
- ۱۵۳ فقره اجرا و یا همکاری در اجرای طرح/پروژه‌های تحقیقاتی = سرانه ۱/۳ فقره طرح/پروژه
- ۷۲ مورد فعالیت ترویجی = سرانه ۰/۶۲

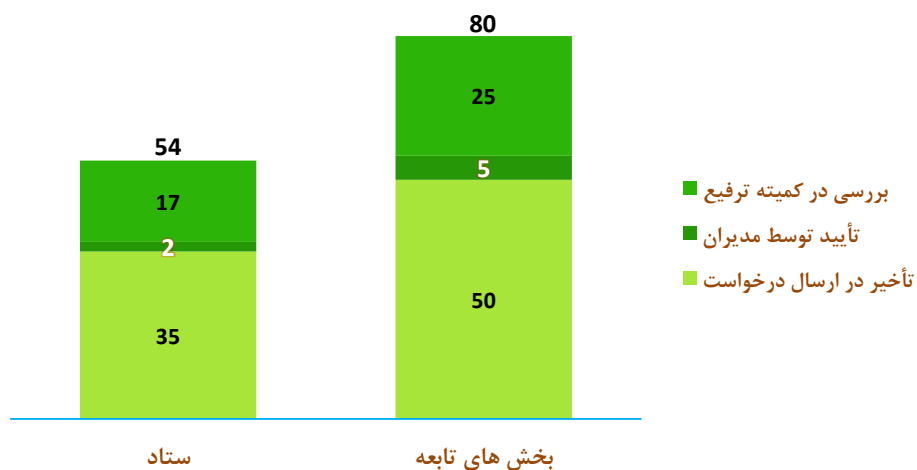
شکل (۱۴) سرانه عملکرد اعضای هیأت علمی را در سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد.

شکل ۱۴ - سرانه عملکرد اعضای هیأت علمی در سال ۱۳۹۷ به تفکیک ستاد و بخش‌های تابعه

در سال ۱۳۹۷، متخصصان رشته صنایع غذایی در شاخص انتشار مقاله با سرانه ۲/۲، متخصصان رشته آبیاری در شاخص‌های جذب گرنت پژوهشی و فعالیت در اجرای طرح/پروژه‌ها به ترتیب با سرانه‌های ۲۹ و ۲/۱، و متخصصان رشته ماشین‌های کشاورزی در شاخص فعالیت‌های ترویجی با سرانه ۰/۸، فعال‌تر از سایرین بودند. سرانه عملکرد استاداها، دانشیاران، استادیاران و مربیان پژوهشی نیز در شاخص انتشار مقاله به ترتیب ۳/۳، ۳/۳، ۱/۳ و ۰/۳، جذب گرنت پژوهشی به ترتیب ۷۰، ۲۲، ۱۴ و ۴ میلیون تومان، مشارکت در اجرای طرح/پروژه‌ها به ترتیب ۶/۸، ۲/۹، ۰/۹ و ۰/۹، و فعالیت‌های ترویجی به ترتیب ۰/۶، ۰/۸، ۰/۶ و ۰/۵ بوده است. با توجه به اینکه آمار و ارقام مربوط به هر چهار شاخص به صورت سرانه بیان شده است، بنابراین بعید به نظر می‌رسد که پس از ارسال درخواست پایه از سوی باقیمانده اعضا (۲۵ درصد)، تغییر فاحشی در آمار سرانه مربوط به سال ۱۳۹۷ ایجاد شود. بیشترین تعجیل در زمان ارسال درخواست ترفیع سالانه سال ۱۳۹۷ اعضای هیأت علمی مؤسسه، ۵۲ روز قبل از فرارسیدن تاریخ تخصیص پایه و دیرترین زمان ارسال درخواست، ۴۳۷ روز پس از تاریخ تخصیص پایه بود و میانگین ۳۸ روز تأخیر در ارسال درخواست پایه ترفیع سالانه (تا زمان تنظیم این گزارش) به ثبت رسید. البته با در نظر گرفتن ارسال درخواست‌های پایه ترفیع سایر افراد باقیمانده، این میانگین احتمالاً به حدود ۴۵ روز برای سال ۱۳۹۷ خواهد رسید که در این صورت نسبت به مقدار مشابه سال قبل با ۳۳ روز کاهش همراه خواهد بود. درخواست‌های ترفیع سالانه به طور میانگین ۴ روز بعد از ارسال، توسط مدیران مربوطه تأیید و به دبیرخانه هیأت ممیزه مؤسسه ارسال شدند. کمیته ترفیع مؤسسه نیز با ۱۱ روز کاستن از زمان بررسی درخواست‌ها نسبت به سال قبل، به طور متوسط ۲۳ روز پس از وصول درخواست ترفیع، نتیجه بررسی را به اطلاع متقاضی رساند. مجموع این رقم‌ها نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۷، با ۴۴ روز کاهش نسبت به سال قبل، به طور میانگین ۷۲ روز پس از تاریخ تخصیص پایه، وضعیت ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی مؤسسه مشخص و به ایشان اعلام شده است. خلاصه این روند به تفکیک ستاد و بخش‌های تابعه در شکل (۱۵) نشان داده شده است.

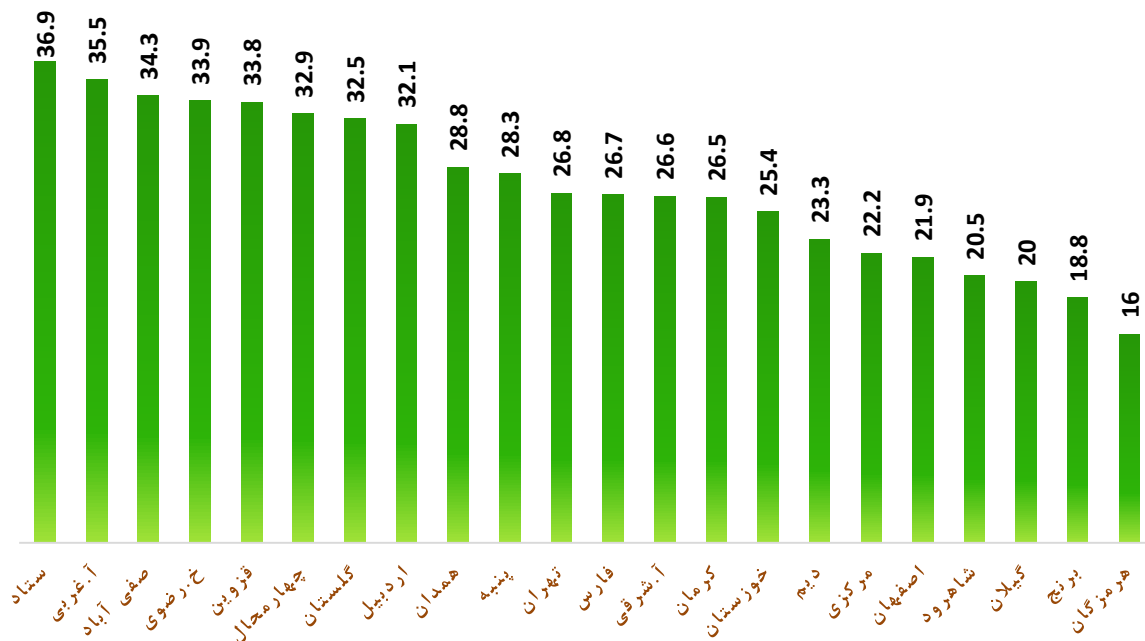
میانگین زمان تأخیر در ارسال درخواست پایه در سال ۱۳۹۷ به تفکیک مرتبه‌های استادی، دانشیاری، استادیاری و مربی پژوهشی (تا زمان تنظیم این گزارش) به ترتیب ۱، ۳۸، ۳۸ و ۴۸ روز به ثبت رسید. با توجه به اینکه افرادی که هنوز درخواست پایه مربوط به سال ۱۳۹۷ خود را ارسال نکرده بودند غالباً از مرتبه‌های استادیاری و مربی پژوهشی بودند و با در نظر گرفتن آمار مربوط به سال‌های گذشته، می‌توان میانگین زمان تأخیر در ارسال درخواست این دو مرتبه علمی را با ۲۰ درصد افزایش، به ترتیب حدود ۴۶ و ۵۸ روز تخمین زد. زمان تأخیر در ارسال درخواست پایه به تفکیک رشته‌های آبیاری، ماشین‌های کشاورزی و صنایع غذایی نیز (تا زمان تنظیم این گزارش) به ترتیب ۳۰، ۵۴ و ۱۸ روز به ثبت رسید که با تخمین افزایش حدود ۲۰ درصدی برای ارسال درخواست سایر متقاضیان باقیمانده، احتمالاً به ترتیب ۳۶، ۶۵ و ۲۲ روز ثبت خواهد شد.

شکل ۱۵ - فاصله زمانی بین تاریخ تخصیص تا تاریخ ابلاغ پایه ترفیع در سال ۱۳۹۷ (روز)

در سال ۱۳۹۷، در حالی میانگین ۳۶/۴ امتیاز برای ترفیع سالانه اعضای شاغل در ستاد مؤسسه به دست آمد که کمترین امتیاز ۱۲/۳ و بیشترین امتیاز ۱۰۲/۴۲ به ثبت رسیده بود. در عین حال امتیاز ترفیع سالانه ۳۰ درصد از اعضا بیشتر از میانگین بود. در بخش‌های تابعه نیز در حالی امتیاز ۲۷/۱ به عنوان میانگین ثبت شد که کمترین امتیاز، ۱۰ و بیشترین امتیاز ۷۶/۲۵ به دست آمده بود. این در حالی است که ۴۰ درصد از اعضا امتیازی بیشتر از میانگین را کسب نموده بودند. میانگین امتیازهای کسب شده توسط آن دسته از اعضای

هیأت علمی شاغل در ستاد و بخش‌های تابعه که موفق شدند در سال ۱۳۹۷ پایه ترفیع سالانه دریافت کنند، در شکل (۱۶) به تصویر کشیده شده است. امتیازهای به دست آمده توسط اعضای فعال هیأت علمی مؤسسه در سال ۱۳۹۷، به تفکیک رشته‌های تخصصی نیز مورد بررسی قرار گرفت و مشاهده شد که متخصصین رشته آبیاری به طور میانگین ۳۶/۱، صنایع غذایی ۲۹/۱ و ماشین‌های کشاورزی ۲۴/۷ امتیاز کسب نموده‌اند. همچنین، نتایج بررسی امتیازها به تفکیک مرتبه‌های علمی نشان داد که امتیاز استادان پژوهشی برابر با ۶۵/۶، میانگین امتیازهای دانشیاران برابر با ۴۰/۴، استادیاران معادل ۲۶/۷ و مربیان پژوهشی معادل ۱۷/۹ بوده است.

شکل ۱۶ - میانگین امتیازهای ترفیع سالانه در سال ۱۳۹۷ به تفکیک ستاد و بخش‌های تابعه

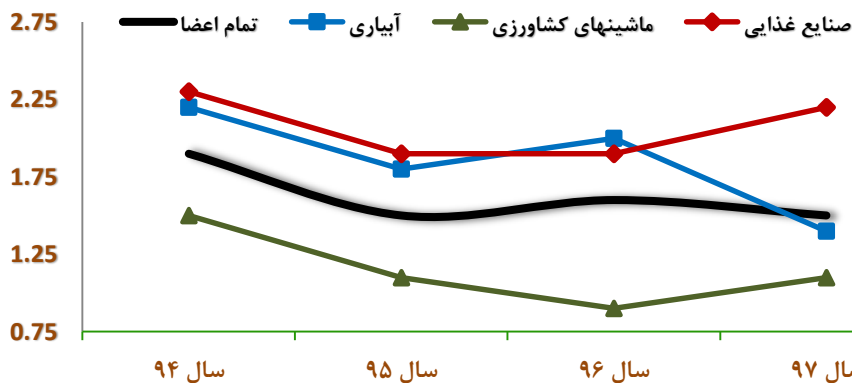
نکته قابل ذکر اینکه در سال ۱۳۹۷، یک نفر از دانشیاران و دو نفر از استادیاران (هر سه نفر در رشته آبیاری) که در زمره مروجان ارشد سازمان بوده‌اند، پایه ترفیع سالانه خود را بدون بررسی و امتیازدهی در کمیته ترفیع و صرفاً با تأیید معاونت ترویج سازمان دریافت نمودند.

۳-۳- مقایسه روند تغییرات برخی شاخص‌های عملکردی اعضا

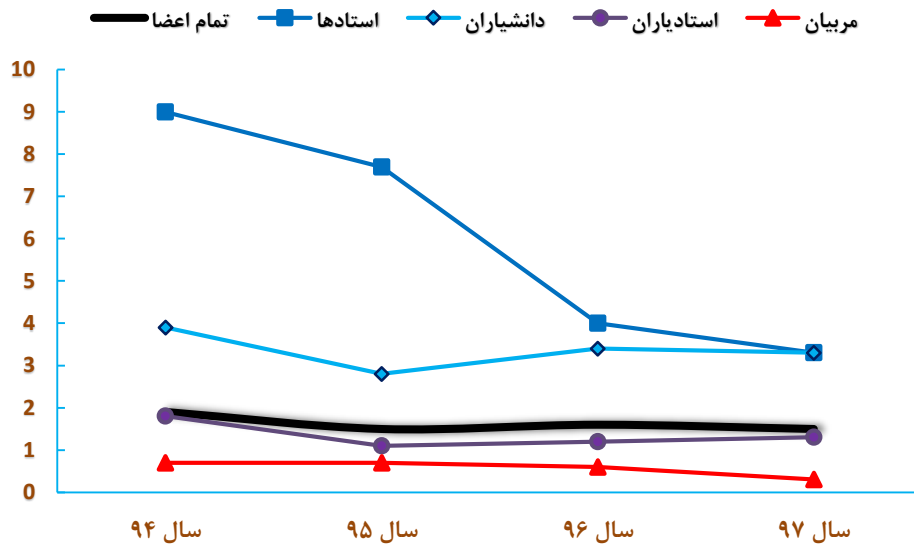
۳-۳-۱- انتشار مقاله در نشریات معتبر داخلی و خارجی

سرانه عملکرد اعضای هیأت علمی مؤسسه در شاخص انتشار مقاله در نشریات معتبر داخلی و خارجی از سال ۱۳۹۴ تا سال ۱۳۹۷ به ترتیب برای هر سال عبارت است از: ۱/۹، ۱/۵، ۱/۶ و ۱/۵. این سرانه برای اعضای هیأت علمی در رشته تخصصی آبیاری به ترتیب ۲/۲، ۱/۸، ۲ و ۱/۴، ماشین‌های کشاورزی به ترتیب ۱/۵، ۱/۱، ۰/۹ و ۱/۱، و صنایع غذایی به ترتیب ۲/۳، ۱/۹، ۱/۹ و ۲/۲ ثبت شد که در شکل ۱۷ به نمایش درآمده است. همچنین، سرانه عملکرد استاد‌های پژوهشی از سال ۱۳۹۴ تا سال ۱۳۹۷ در شاخص انتشار مقاله در هر سال به ترتیب ۹، ۷/۷، ۴ و ۳/۳، دانشجویان به ترتیب ۳/۹، ۲/۸، ۳/۴ و ۳/۳، استادیاران به ترتیب ۱/۸، ۱/۱، ۱/۲ و ۱/۳، و مربیان پژوهشی به ترتیب ۰/۷، ۰/۷، ۰/۶ و ۰/۳ ثبت شده است (شکل ۱۸).

هرچند روند انتشار مقالات توسط اعضای هیأت علمی در ۳ سال اخیر، از ثبات نسبی برخوردار بوده است، اما نکته قابل توجه در شکل ۱۷ این است که اعضای هیأت علمی در رشته ماشین‌های کشاورزی، همواره کمتر از دو رشته تخصصی دیگر اقدام به انتشار مقاله در نشریات معتبر داخلی و خارجی نموده‌اند. همچنین، رابطه مستقیم بین افزایش مرتبه علمی و افزایش انتشار مقاله، در شکل ۱۸ مشهود است.

شکل ۱۷ - مقایسه سرانه انتشار مقاله به تفکیک رشته‌های تخصصی

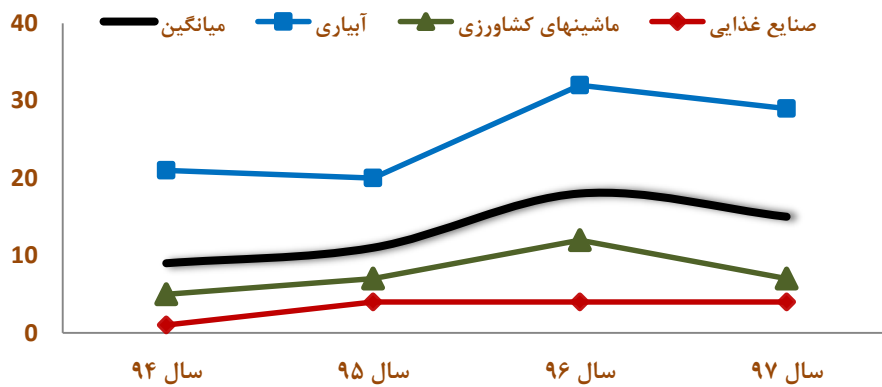

شکل ۱۸ - مقایسه سرانه انتشار مقاله به تفکیک مرتبه‌های علمی

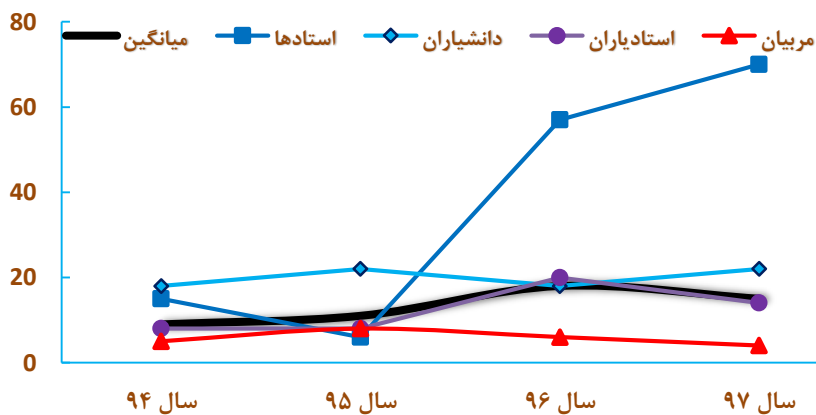
۳-۳-۲- جذب اعتبار پژوهشی (گرت)

در شاخص جذب اعتبار پژوهشی (گرت)، سرانه عملکرد اعضای هیأت علمی مؤسسه در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷، در هر سال به ترتیب ۹، ۱۰، ۱۷ و ۱۵ میلیون تومان بوده است. سرانه جذب گرت به وسیله اعضای هیأت علمی با تخصص آبیاری در چهار سال به ترتیب ۲۱، ۲۰، ۳۱ و ۲۹ بوده است. این سرانه برای اعضای هیأت علمی با تخصص ماشین‌های کشاورزی در هر سال به ترتیب ۵، ۷، ۱۲ و ۷ به ثبت رسیده است. سرانه اعضای هیأت علمی با تخصص صنایع غذایی در جذب اعتبار پژوهشی نیز در سال ۱۳۹۴ یک میلیون تومان و در سه سال بعدی در هر سال ۴ میلیون تومان بود (شکل ۱۹). به تفکیک مرتبه‌های علمی نیز سرانه عملکرد استادهای پژوهشی در جذب گرت پژوهشی در هر سال به ترتیب ۱۵، ۶، ۵۷ و ۶۳، دانشیاران به ترتیب ۱۸، ۲۲، ۱۸ و ۲۰، استادیاران به ترتیب ۸، ۸، ۲۰ و ۱۵، و مربیان پژوهشی به ترتیب ۵، ۸، ۶ و ۴ میلیون تومان بوده است (شکل ۲۰). در شکل ۱۹ کاملاً مشهود است که در زمینه جذب اعتبار پژوهشی، اعضای هیأت علمی

مؤسسه در رشته آبیاری، همواره فعال‌تر از دو رشته تخصصی دیگر بوده‌اند و متقابلاً، عملکرد متخصصان رشته صنایع غذایی همواره ضعیف‌تر از سایر اعضا بوده است. هرچند، روند چشمگیر افزایش جذب اعتبار پژوهشی که از سال ۱۳۹۴ تا سال ۱۳۹۶ صورت گرفته بود، نه تنها در سال ۱۳۹۷ متوقف شد بلکه نسبت به مقدار مشابه سال قبل، با کمی کاهش نیز همراه بوده است. حذف این فعالیت از فهرست فعالیت‌های وتویی در آیین‌نامه جدید، می‌تواند یکی از مهمترین دلایل این امر باشد که در این صورت، این روند نزولی در سال‌های آینده نیز ادامه خواهد یافت.

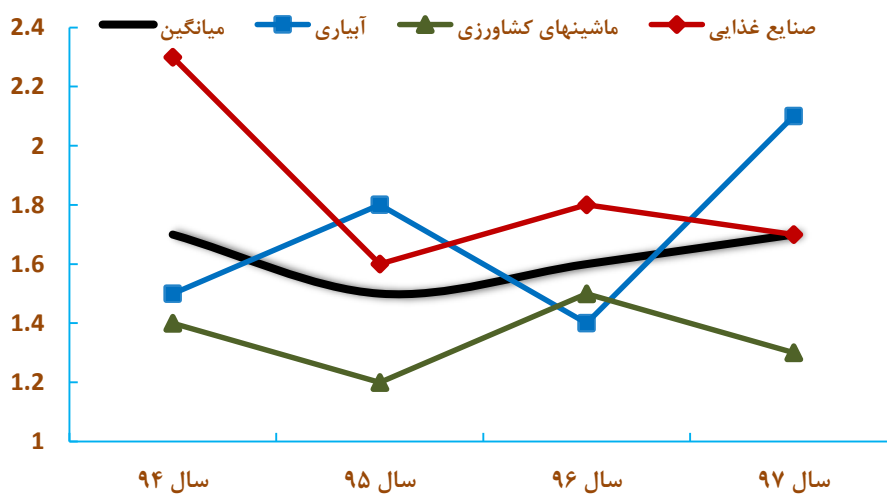
شکل ۱۹ - مقایسه سرانه جذب اعتبار پژوهشی به تفکیک رشته‌های تخصصی (میلیون تومان)

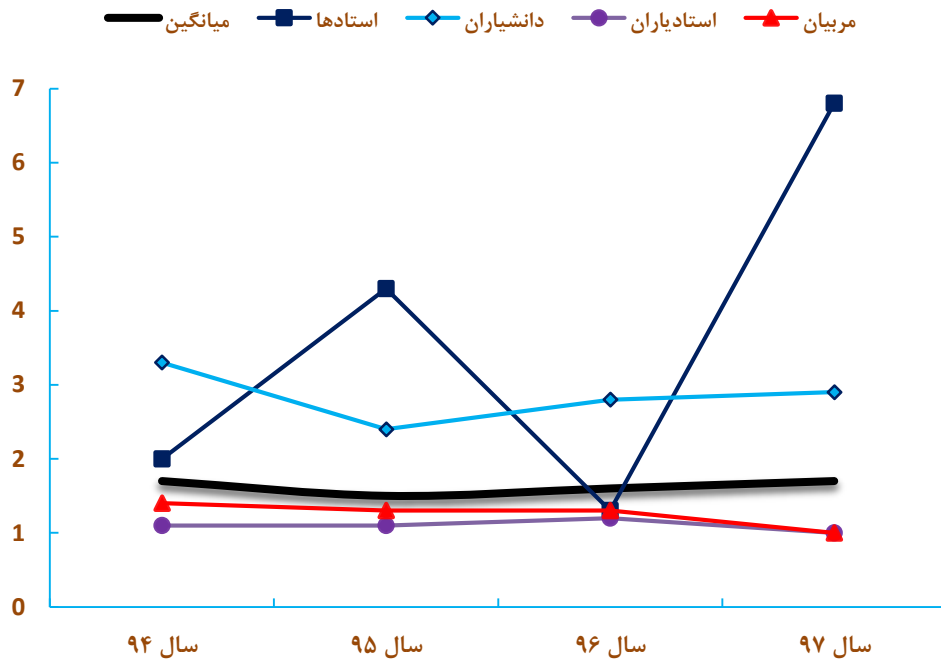
شکل ۲۰ - مقایسه سرانه جذب اعتبار پژوهشی به تفکیک مرتبه‌های علمی (میلیون تومان)

۳-۳-۳- اجرا و یا همکاری در اجرای طرح/پروژه ها

از سال ۱۳۹۴ تا سال ۱۳۹۷، نام هر کدام از اعضای هیأت علمی مؤسسه به عنوان مجری و یا همکار به طور میانگین در هر سال به ترتیب در ۱/۷، ۱/۵، ۱/۶ و ۱/۷ فقره گزارش نهایی طرح/پروژه‌های تحقیقاتی درج شده است. این سرانه برای متخصصان رشته آبیاری به ترتیب ۱/۵، ۱/۸، ۱/۴ و ۲/۱، ماشین‌های کشاورزی به ترتیب ۱/۴، ۱/۲، ۱/۵ و ۱/۳، و صنایع غذایی به ترتیب ۲/۳، ۱/۶، ۱/۸ و ۱/۷ بوده است (شکل ۲۱). همچنین، سرانه عملکرد استادهای پژوهشی از سال ۱۳۹۴ تا سال ۱۳۹۷ در شاخص مشارکت در اجرای طرح/پروژه‌های تحقیقاتی در هر سال به ترتیب ۲، ۴/۳، ۱/۳ و ۶/۸، دانشیاران به ترتیب ۳/۳، ۲/۴، ۲/۸ و ۲/۹، استادیاران به ترتیب ۱/۱، ۱/۱، ۱/۲ و ۱، و مربیان پژوهشی به ترتیب ۱/۴، ۱/۳، ۱/۳ و ۱ به ثبت رسیده است (شکل ۲۲). عملکرد اعضای هیأت علمی مؤسسه در شاخص مشارکت در اجرای طرح/پروژه‌های تحقیقاتی، همانند شاخص انتشار مقالات است و از روندی تقریباً ثابت پیروی می‌کند. هرچند، در شکل ۲۱، نوسان سرانه مشارکت اعضای هیأت علمی رشته آبیاری در اجرای طرح/پروژه طی ۴ سال، و همچنین در شکل ۲۲، افزایش قابل توجه مشارکت استادهای پژوهشی در سال ۱۳۹۷، کاملاً به چشم می‌آید.

شکل ۲۱ - مقایسه سرانه مشارکت در اجرای طرح/پروژه به تفکیک رشته‌های تخصصی

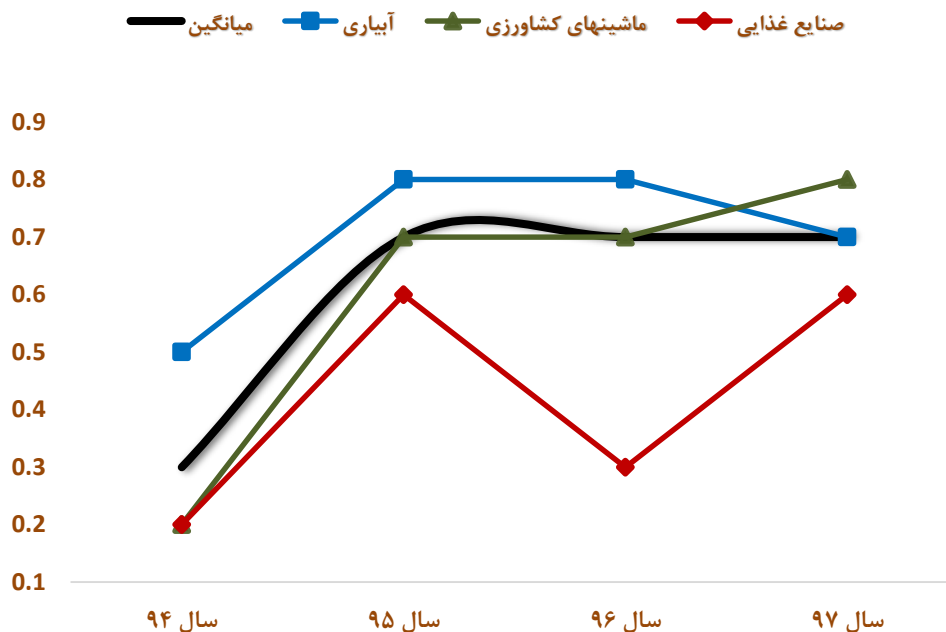

شکل ۲۲ - مقایسه سرانه مشارکت در اجرای طرح/پروژه به تفکیک مرتبه‌های علمی

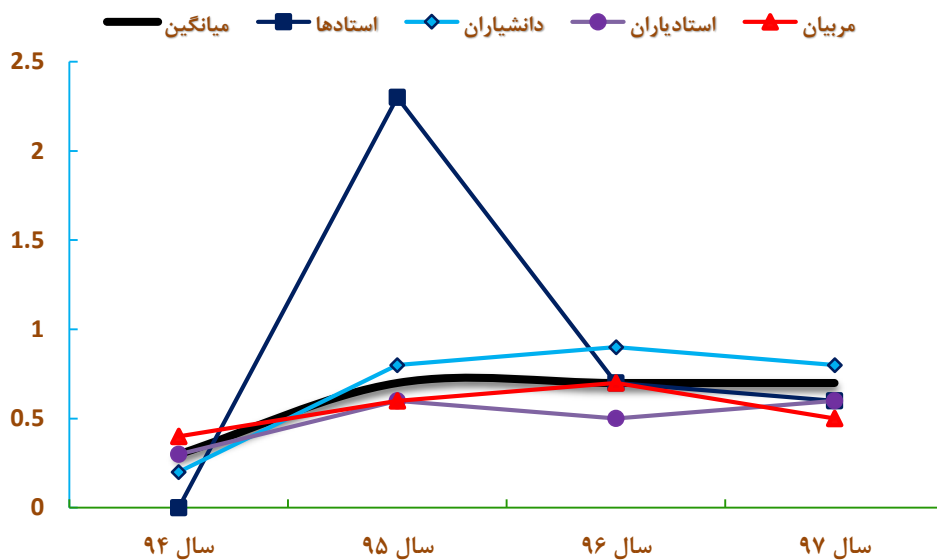
۳-۳-۴- فعالیت‌های ترویجی

در شاخص فعالیت‌های ترویجی، سرانه عملکرد اعضای هیأت علمی مؤسسه در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷، در هر سال به ترتیب ۰/۳، ۰/۷، ۰/۷ و ۰/۷ بوده است. سرانه فعالیت‌های ترویجی صورت گرفته توسط اعضای هیأت علمی با تخصص آبیاری در چهار سال به ترتیب ۰/۵، ۰/۸، ۰/۸ و ۰/۷، اعضای هیأت علمی با تخصص ماشین‌های کشاورزی در هر سال به ترتیب ۰/۲، ۰/۷، ۰/۷ و ۰/۸، و اعضای هیأت علمی با تخصص صنایع غذایی در هر سال به ترتیب ۰/۲، ۰/۶، ۰/۳ و ۰/۶ به ثبت رسیده است (شکل ۲۳). بر اساس مراتب علمی نیز سرانه عملکرد استادهای پژوهشی در فعالیت‌های ترویجی در هر سال به ترتیب ۰، ۲/۳، ۰/۷ و ۰/۶، دانشیاران به ترتیب ۰/۲، ۰/۸، ۰/۹ و ۰/۸، استادیاران به ترتیب ۰/۳، ۰/۶، ۰/۵ و ۰/۶، و مربیان پژوهشی به ترتیب ۰/۴،

۰/۶، ۰/۷ و ۰/۵ بوده است (شکل ۲۴). سرانه فعالیت اعضای هیأت علمی مؤسسه در امور ترویجی، از ۰/۳ در سال ۱۳۹۴، با رشدی چشمگیر در سال ۱۳۹۵ به ۰/۷ رسید و این مقدار، در سال‌های بعد نیز پابرجا ماند. همانطور که در شکل ۲۳ مشاهده می‌شود، فعالیت متخصصان رشته صنایع غذایی در این شاخص، همواره پایین‌تر از مقدار میانگین و ضعیف‌تر از دو رشته تخصصی دیگر بوده است، اما اعضای هیأت علمی در رشته ماشین‌های کشاورزی که در سال ۱۳۹۴ تقریباً هم‌تراز با هم‌تایان خود در رشته صنایع غذایی قرار داشتند، نه تنها در سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ میزان فعالیت خود را به حد مطلوب رساندند، بلکه در سال ۱۳۹۷ نیز ضمن عبور از همکاران خود در رشته آبیاری، عنوان فعال‌ترین اعضا را در این شاخص به خود اختصاص دادند.

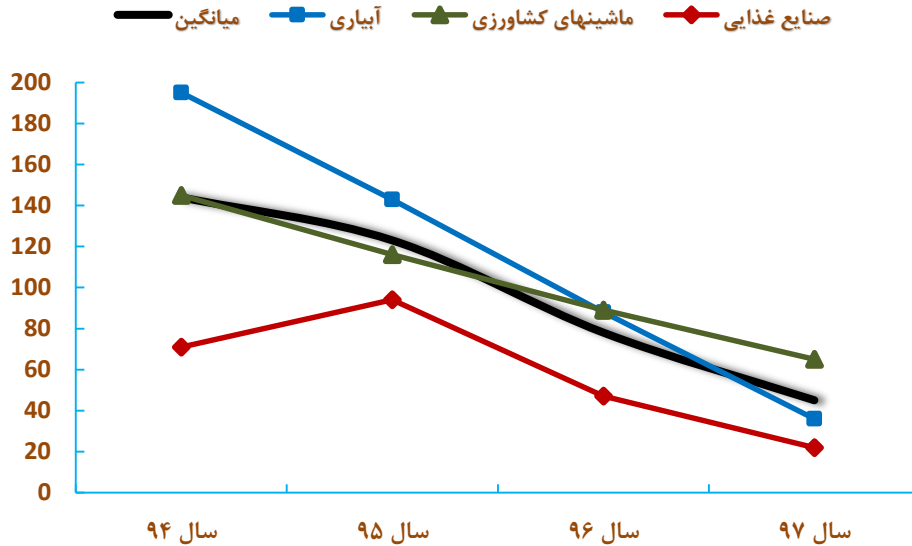
شکل ۲۳ - مقایسه سرانه فعالیت‌های ترویجی به تفکیک رشته‌های تخصصی

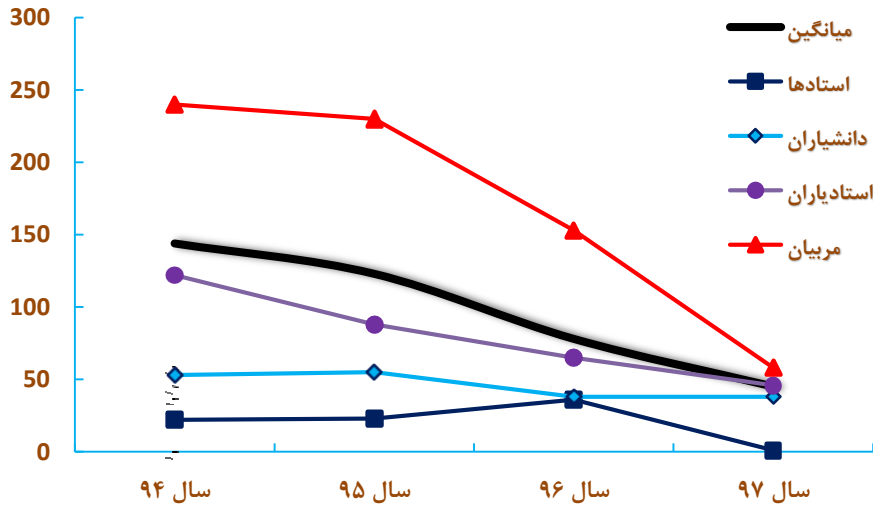
شکل ۲۴ - مقایسه سرانه فعالیت‌های ترویجی به تفکیک مرتبه‌های علمی

۳-۳-۵- فاصله زمانی بین تاریخ تخصیص تا تاریخ ابلاغ پایه

اعضای هیأت علمی مؤسسه درخواست‌های خود را برای دریافت پایه ترفیع سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷، به طور میانگین برای هر سال، به ترتیب با ۱۴۴، ۱۲۳، ۷۸ و ۴۵ روز پس از تاریخ تخصیص پایه ارسال نمودند. این میانگین برای اعضای شاغل در رشته آبیاری به ترتیب ۱۹۵، ۱۴۳، ۸۸ و ۳۶، ماشین‌های کشاورزی به ترتیب ۱۴۵، ۱۱۶، ۸۹ و ۶۵، و صنایع غذایی به ترتیب ۷۱، ۹۴، ۴۷ و ۲۲ روز به ثبت رسید (شکل ۲۵). همچنین، استادهای پژوهشی برای دریافت پایه ترفیع در هر سال به ترتیب با ۲۲، ۲۳، ۳۶ و ۱ روز تأخیر، دانشیاران به ترتیب با ۵۳، ۵۵، ۳۸ و ۳۸ روز تأخیر، استادیاران به ترتیب با ۱۲۲، ۸۸، ۶۵ و ۴۶ روز تأخیر، و مربیان به ترتیب با ۲۴۰، ۲۳۰، ۱۵۳ و ۵۸ روز تأخیر اقدام به ارسال درخواست خود نمودند (شکل ۲۶).

شکل ۲۵ - مقایسه تأخیر اعضای هیأت علمی در ارسال درخواست پایه به تفکیک رشته‌های تخصصی (روز)

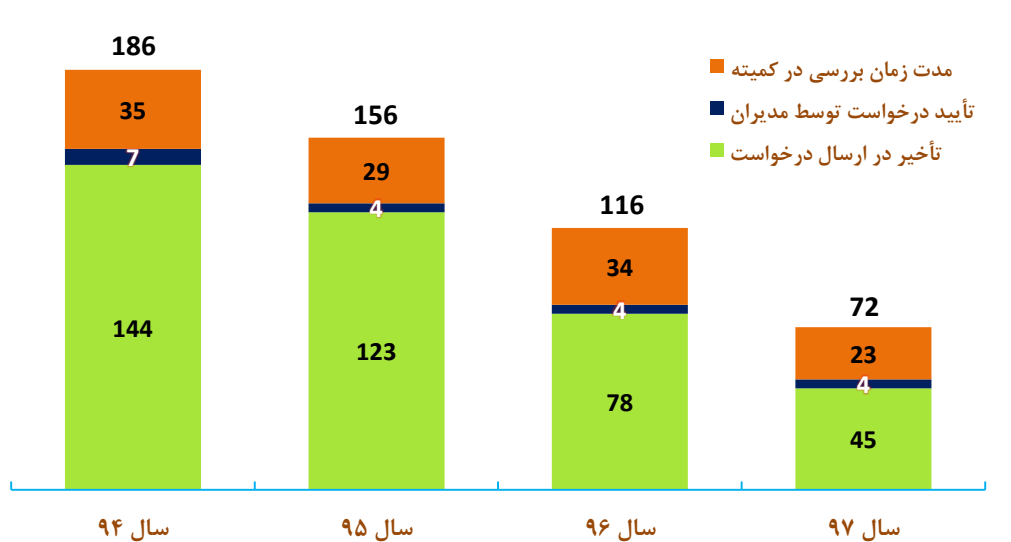

شکل ۲۶ - مقایسه تأخیر اعضای هیأت علمی در ارسال درخواست پایه به تفکیک مرتبه‌های علمی (روز)

در شکل (۲۵) کاملاً مشهود است که اعضای شاغل در رشته صنایع غذایی همواره با کمترین تأخیر اقدام به ارسال درخواست پایه سالانه خود می‌نمایند. همچنین، کاهش زمان تأخیر در ارسال درخواست پایه سالانه اعضای هیأت علمی در رشته آبیاری در طول چهار سال، قابل توجه است. در شکل (۲۶) نیز آنچه جلب توجه

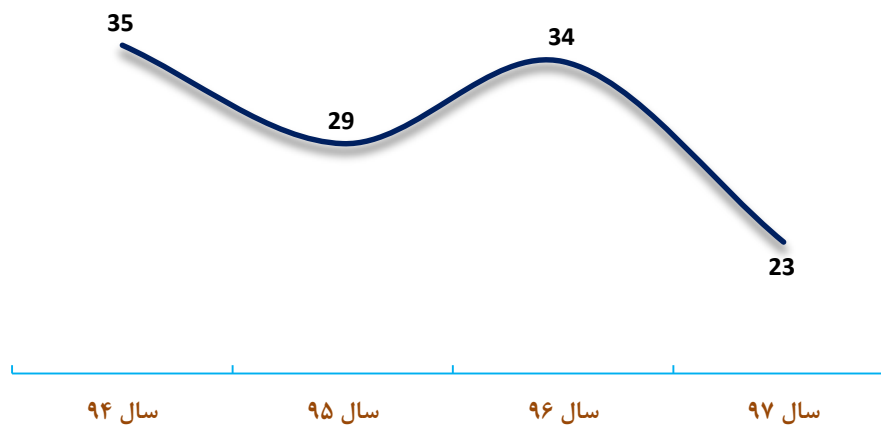
می‌نماید رابطه بین افزایش مرتبه علمی و کاهش زمان تأخیر در ارسال درخواست، در هر چهار سال است. هرچند، کاهش قابل توجه فاصله زمانی بین تاریخ تخصیص پایه تا تاریخ ارائه درخواست توسط مربیان پژوهشی را نیز نباید از نظر دور داشت.

فاصله زمانی بین تاریخ تخصیص تا زمان ابلاغ پایه ترفیع سالانه، به سه بخش تقسیم می‌شود. بخش اول که مسئولیت آن بر عهده عضو هیأت علمی است شامل فاصله زمانی بین تاریخ تخصیص پایه تا تاریخ ارسال درخواست پایه است. بخش دوم مدت زمانی است که طول می‌کشد تا مدیران مربوطه، درخواست متقاضی را تأیید و آن را به دبیرخانه هیأت ممیزه مؤسسه ارسال نمایند. بخش سوم نیز مدت زمانی است که توسط کمیته ترفیع صرف می‌شود تا درخواست متقاضی را بررسی و نتیجه را اعلام کند. این بخش‌ها به تفکیک سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷ در شکل (۲۷) به تصویر کشیده شده است. ملاحظه می‌شود، در حالی که پایه‌های ترفیع سال ۱۳۹۴ بیش از ۶ ماه پس از تاریخ تخصیص، تعیین تکلیف می‌شدند، این مقدار در سال ۱۳۹۷ به کمتر از سه ماه کاهش یافته است.

شکل ۲۷ - مقایسه فاصله زمانی بین تاریخ تخصیص پایه تا زمان ابلاغ نتیجه بررسی به متقاضی (روز)

شکل (۲۸) نیز مشخصاً مدت زمان رسوب پرونده‌ها در کمیته ترفیع و تلاش اعضای کمیته برای کاهش زمان بررسی پرونده‌ها در چهار سال را نمایش می‌دهد.

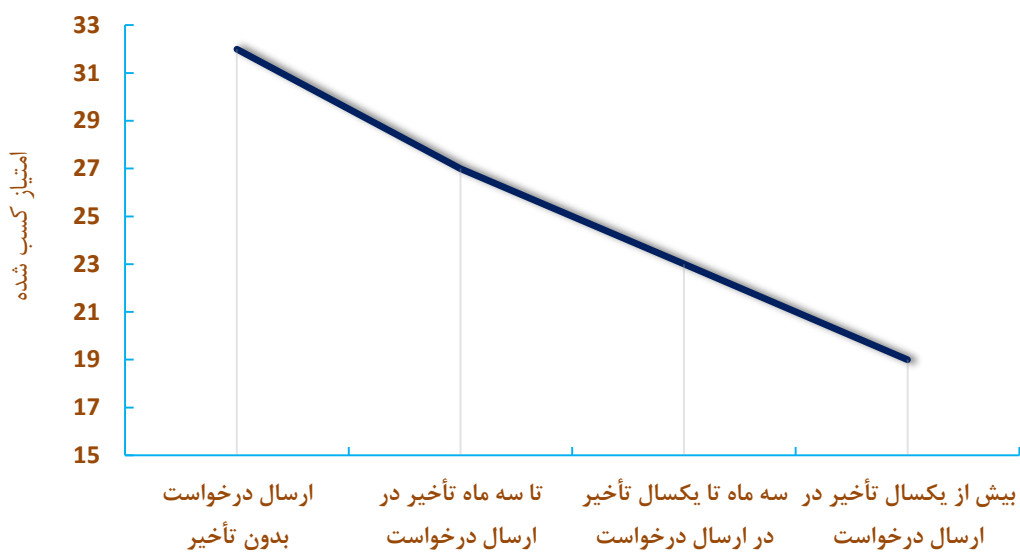

شکل ۲۸ - مدت زمان رسوب پرونده‌ها در کمیته ترفیع (روز)

۳-۳-۶- رابطه بین زمان تأخیر در ارسال درخواست و امتیاز کسب شده

در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷، به ترتیب ۱۷، ۲۵، ۲۵ و ۲۲ درصد از اعضای هیأت علمی مؤسسه، درخواست‌های ترفیع سالانه خود را بدون تأخیر (در تاریخ تخصیص پایه و یا زودتر از آن) ارسال نمودند. میانگین امتیاز کسب شده توسط این اعضا در هر سال به ترتیب ۳۲/۹، ۳۲، ۲۹/۹ و ۳۳/۱ به ثبت رسید. در این چهار سال، به ترتیب ۵۳، ۴۳، ۴۶ و ۴۳ درصد از اعضا درخواست‌های خود را تا سه ماه پس از تاریخ تخصیص پایه خود ارسال نمودند که میانگین امتیاز این افراد نیز به ترتیب برابر با ۲۵، ۲۸/۲، ۲۶/۹ و ۲۸/۸ بود. اعضای که درخواست خود را بین سه ماه تا یک سال پس از تاریخ تخصیص پایه ارسال کردند نیز در هر سال به ترتیب ۱۵، ۱۸، ۲۲ و ۲۵ درصد از اعضا را تشکیل دادند که میانگین امتیاز آن‌ها به ترتیب ۲۳/۹، ۲۰/۴، ۲۲/۲ و ۲۴/۸ ثبت شد. درصد اعضای که بیش از یک سال پس از تاریخ تخصیص پایه اقدام به ارسال

درخواست خود نمودند نیز به ترتیب ۱۵، ۱۴، ۷ و ۱۰، و میانگین امتیاز کسب شده توسط آن‌ها به ترتیب ۱۷/۸، ۲۰/۳، ۱۷/۱ و ۱۹ به ثبت رسید. ملاحظه می‌شود که رابطه بین افزایش زمان تأخیر در ارسال درخواست پایه و کاهش امتیاز کسب شده، در هر چهار سال مورد بررسی، برقرار بوده است. میانگین این درصدهای چهارگانه و امتیاز کسب شده برای هر کدام از آن‌ها در شکل (۲۹) نشان داده شده است.

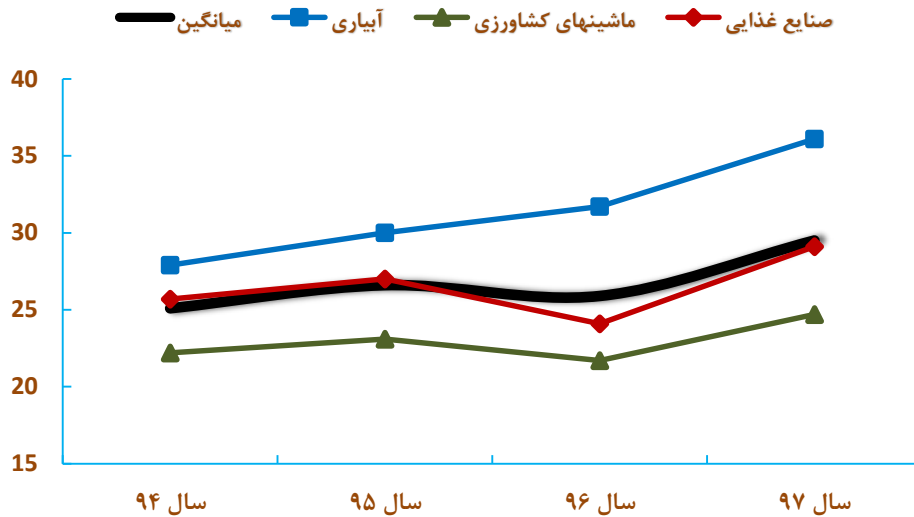

شکل ۲۹ - مقایسه رابطه بین مدت زمان تأخیر در ارسال درخواست پایه و امتیاز کسب شده (میانگین ۴ سال)

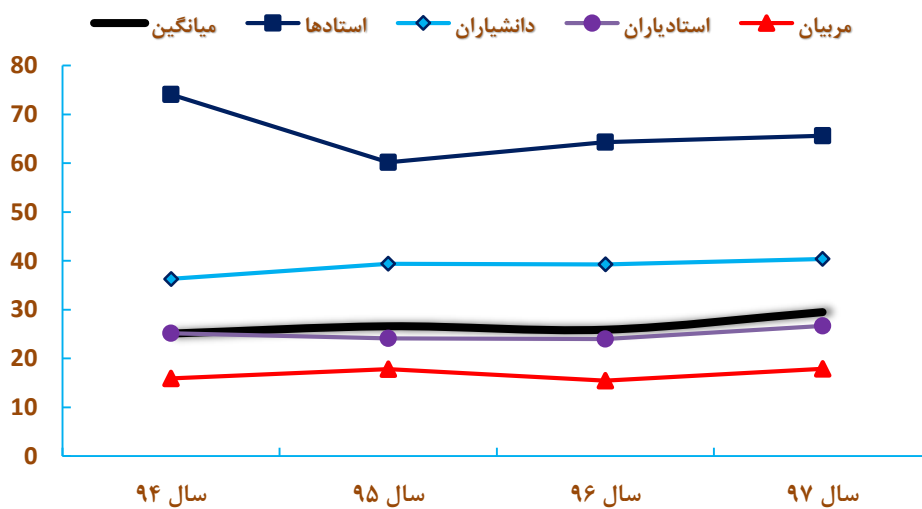
۳-۳-۷- مقایسه امتیازهای ترفیع سالانه

اعضای هیأت علمی مؤسسه برای اخذ پایه ترفیع در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷، به ترتیب ۲۵/۱، ۲۶/۶، ۲۵/۹ و ۲۹/۵ امتیاز کسب نمودند. این در حالی است که امتیاز اعضای شاغل در رشته آبیاری همواره بالاتر از میانگین بوده است و متقابلاً، متخصصان رشته ماشین‌های کشاورزی همواره حائز کمترین امتیازهای ترفیع سالانه بوده‌اند (شکل ۳۰). رابطه مستقیم بین افزایش مرتبه علمی و میزان امتیاز کسب شده برای ترفیع سالانه نیز در شکل (۳۱) نشان داده شده است. همچنین، بیشترین امتیاز کسب شده توسط اعضای هیأت

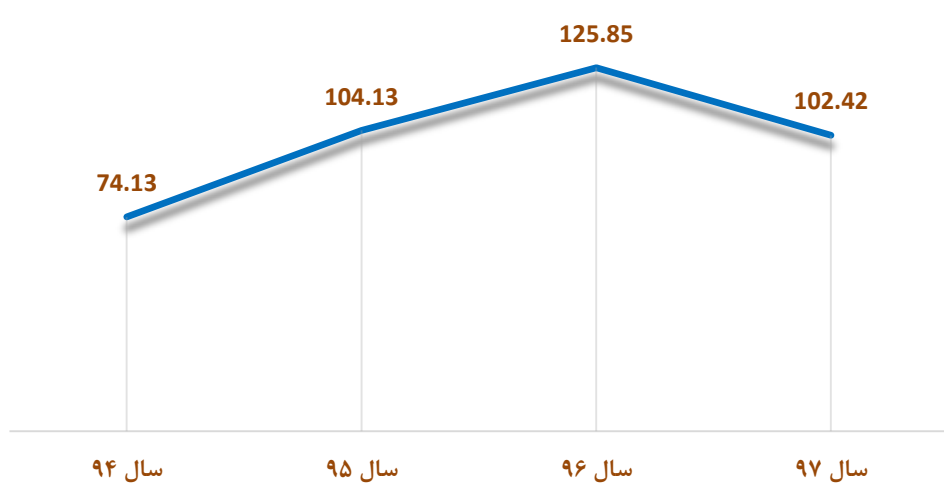
علمی مؤسسه برای ترفیع پایه سالانه در شکل (۳۲) و میانگین چهار ساله امتیازهای کسب شده توسط اعضای هیأت علمی ستاد و بخش‌های تابعه نیز در شکل (۳۳) نشان داده شده است.

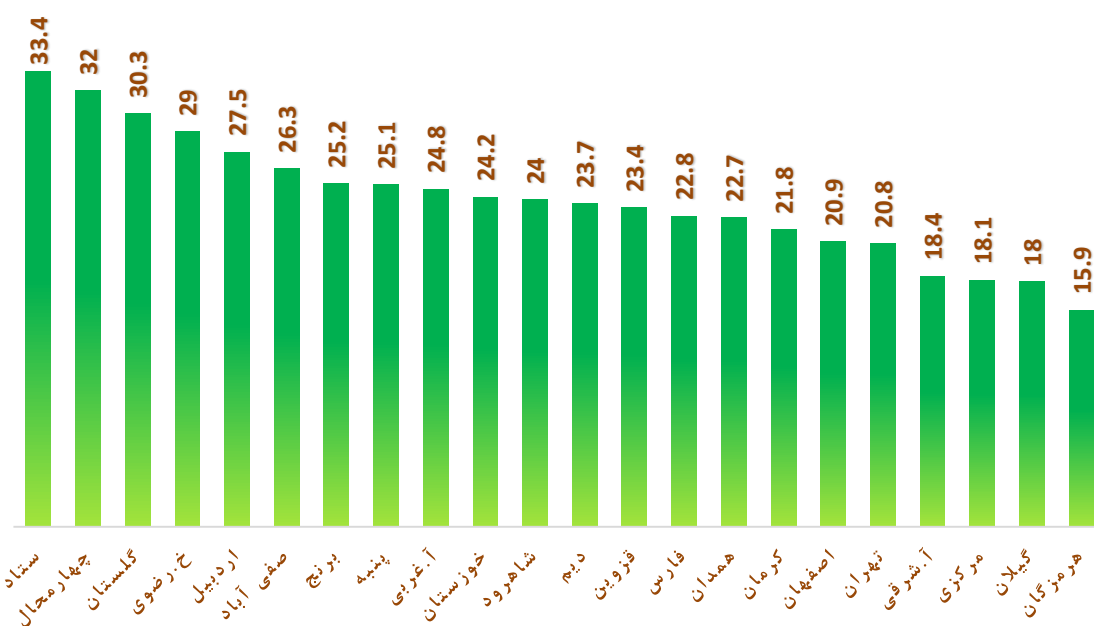
شکل ۳۰ - مقایسه میانگین امتیازهای کسب شده به تفکیک رشته‌های تخصصی

شکل ۳۱ - مقایسه میانگین امتیازهای کسب شده به تفکیک مرتبه‌های علمی

شکل ۳۲ - بیشترین امتیاز ترفیع سالانه کسب شده در هر سال

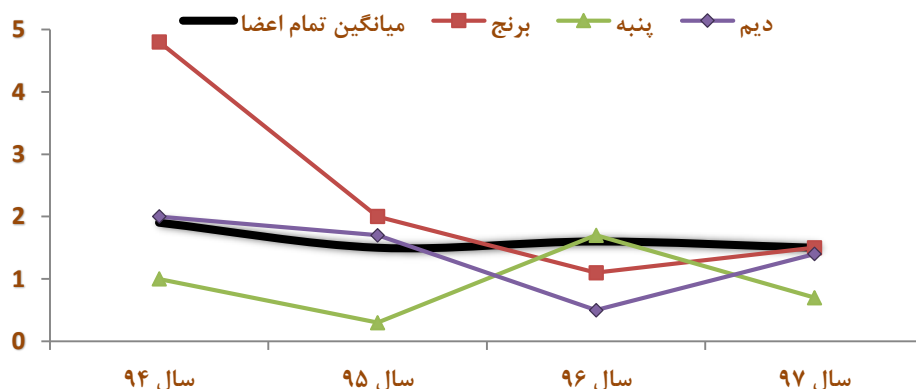
شکل ۳۳ - مقایسه میانگین امتیازهای ۴ ساله ستاد و بخش‌های تابعه مؤسسه

از نکات قابل تأمل در شکل (۳۳) می‌توان به حضور بخش‌های فنی و مهندسی فارس، اصفهان و آذربایجان شرقی (مجموعاً با در اختیار داشتن ۳۰ عضو هیأت علمی از مرتبه مربی تا دانشیار) در نیمه پایین جدول، و در مقابل، حضور بخش‌های فنی و مهندسی صفی‌آباد و اردبیل و همچنین گروه فنی و مهندسی

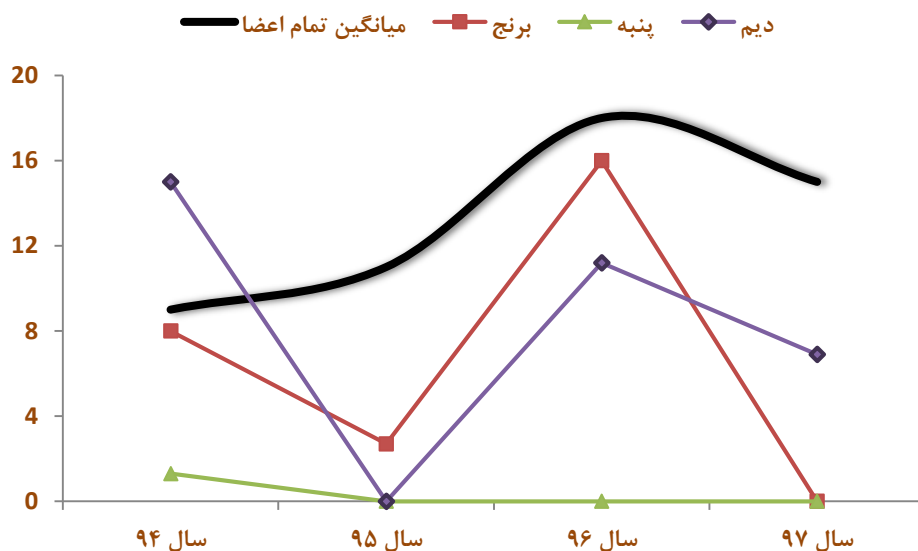
چهارم‌حال و بختیاری (مجموعاً با حضور ۱۰ عضو هیأت علمی متشکل از مربیان و استادیاران) در نیمه بالایی جدول، اشاره کرد.

۳-۳-۸- مقایسه عملکرد اعضای هیأت علمی شاغل در مؤسسات تک‌محصولی

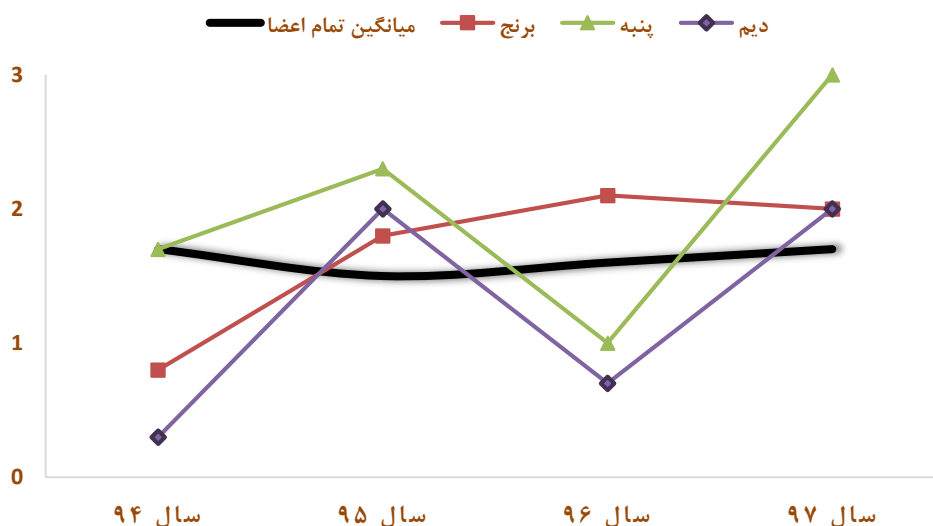
اعضای هیأت علمی که در بخش‌های تحقیقات فنی و مهندسی مؤسسات تحقیقات برنج، پنبه و دیم کشور شاغل هستند نیز به تفکیک شاخص‌های چهارگانه و میزان امتیاز کسب شده، با یکدیگر مورد مقایسه قرار گرفتند (شکل‌های ۳۴ تا ۳۸). ملاحظه می‌شود که سرانه جذب اعتبار پژوهشی توسط اعضای شاغل در هر سه مؤسسه در طول چهار سال (به استثنای مؤسسه دیم در سال ۱۳۹۴) پایین‌تر از مقدار میانگین همکاران مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی بوده است. اما عملکرد اعضای هیأت علمی مؤسسات مربوطه در شاخص فعالیت‌های ترویجی اغلب بالاتر از مقدار میانگین است. امتیاز ترفیع سالانه اعضای شاغل در هر سه مؤسسه یاد شده نیز در سال ۱۳۹۷ پایین‌تر از مقدار میانگین به ثبت رسیده است. از دیگر نکات بارز، می‌توان به رشد چشمگیر فعالیت‌های ترویجی اعضای شاغل در مؤسسه تحقیقات دیم و کاهش قابل توجه امتیاز ترفیع سالانه اعضای شاغل در مؤسسه تحقیقات برنج، در دو سال اخیر اشاره کرد.

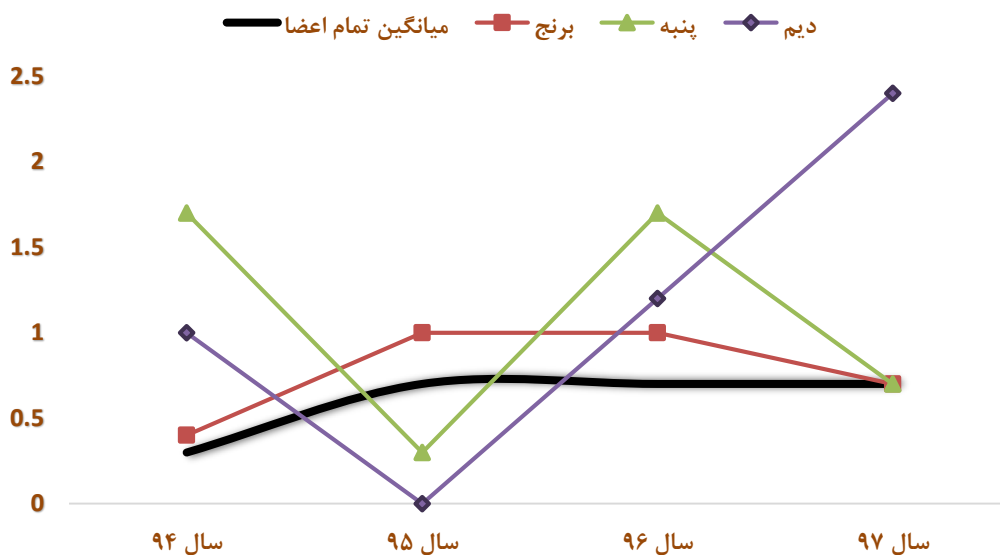
شکل ۳۴ - مقایسه سرانه انتشار مقاله اعضای شاغل در مؤسسات تک‌محصولی

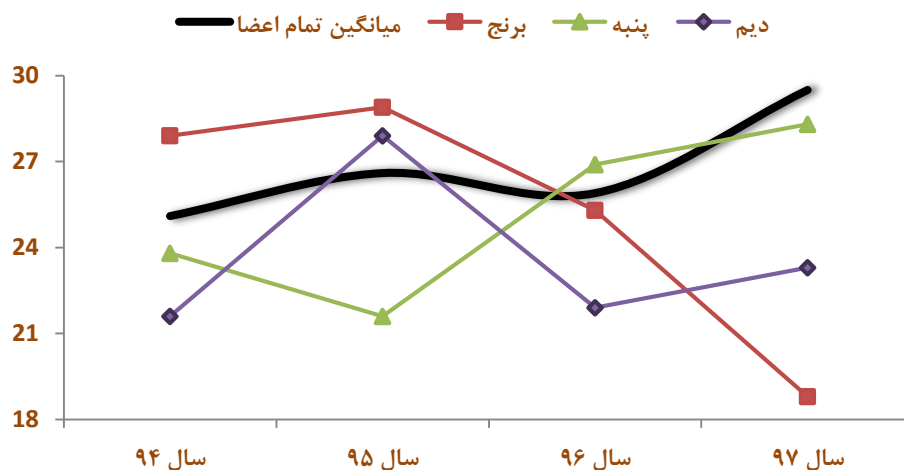
شکل ۳۵ - مقایسه سرانه جذب اعتبار پژوهشی اعضای شاغل در مؤسسات تک‌محصولی (میلیون تومان)

شکل ۳۶ - مقایسه سرانه مشارکت در اجرای طرح/پروژه اعضای شاغل در مؤسسات تک‌محصولی

شکل ۳۷ - مقایسه سرانه فعالیت‌های ترویجی اعضای شاغل در مؤسسات تک‌محصولی

شکل ۳۸ - مقایسه میانگین امتیازهای کسب شده اعضای شاغل در مؤسسات تک‌محصولی

۴- جمع‌بندی و پیشنهاد

بر اساس مجموع بررسی‌ها و تحلیل‌های انجام شده و با استناد به اطلاعات موجود در سامانه سمپات طی سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷ در خصوص وضعیت ترفیع و ارتقای اعضای هیأت علمی مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی، نکات زیر قابل استنتاج و ارائه است:

- کاهش قابل توجه فاصله زمانی بین تاریخ تخصیص تا تاریخ ابلاغ پایه ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی از ۱۸۶ روز در سال ۱۳۹۴ به ۷۲ روز در سال ۱۳۹۷، حاصل جدیت و همکاری تمامی اعضای هیأت علمی و برنامه‌ریزی‌های مناسب آنان بوده است. تلاش اعضای کمیته ترفیع مؤسسه در سرعت بخشیدن به امر بررسی و امتیازدهی به پرونده‌ها که موجب کاهش زمان بررسی درخواست‌ها از ۳۵ روز در سال ۱۳۹۴ به ۲۳ روز در سال ۱۳۹۷ شده است نیز، حائز اهمیت است. در صورتی که درخواست‌های ترفیع سالانه، نهایتاً یک ماه پس از تاریخ تخصیص پایه ارسال شوند و زمان تأیید درخواست‌ها توسط مدیران مربوطه به علاوه زمان بررسی پرونده‌ها در کمیته ترفیع نیز در مدت زمان ۱۵ روز صورت پذیرد، فاصله زمانی ۴۵ روز از تاریخ تخصیص تا تاریخ ابلاغ پایه سالانه، دست‌یافتنی به نظر می‌رسد.

- یکی از نکات قابل بحث در مورد آیین‌نامه ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی این است که: عضو هیأت علمی برای دریافت پایه ترفیع مربوط به عملکرد یک‌ساله خود (از تاریخ تخصیص پایه سال قبل تا تاریخ مشابه در سال جاری)، قاعدتاً می‌بایست در تاریخ تخصیص پایه نسبت به ارسال مدارک و مستندات مربوطه اقدام نماید. اما آیین‌نامه ترفیع، تنها تأخیرهای بیشتر از یک سال را مستحق اعمال جریمه در نظر گرفته است و به عبارت دیگر تا یک سال تأخیر در ارائه درخواست پایه سالانه، مجاز شمرده شده است. با توجه به اینکه همواره حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد از اعضای هیأت علمی،

درخواست‌های مربوط به پایه سالانه خود را بدون تأخیر و یا حداکثر تا سه ماه پس از تاریخ تخصیص پایه ارسال می‌نمایند، و از سوی دیگر، افزایش زمان تأخیر در ارسال درخواست پایه همواره با کاهش امتیاز ترفیع سالانه همراه بوده است، به نظر می‌رسد اعمال برخی محدودیت‌ها (مانند عدم امکان استفاده از امتیاز ذخیره سال قبل، ذخیره نشدن امتیاز برای پایه سال بعد، اعمال محدودیت بیشتر در موارد وتویی و غیره) برای تأخیرهای بیشتر از سه ماه، می‌تواند باعث نظم‌بخشیدن بیشتر به امر ترفیع سالانه اعضای هیأت علمی شود.

- هرچند زمان یک ساله برای تجزیه و تحلیل نتایج اجرای آیین نامه جدید، زمان بسیار کمی است، اما یکی از نتایج محسوس اجرای آیین نامه جدید ترفیع که از ابتدای سال ۱۳۹۷ لازم‌الاجرا شده است، افزایش حدود ده درصدی امتیاز ترفیع سالانه اعضا نسبت به سال ۱۳۹۶ است که به نوعی نمایان‌گر افزایش پویایی اعضا نیز هست. همچنین، شاید اجرای آیین نامه جدید (که هم از تنوع بیشتری در شاخص‌ها برخوردار بوده و هم با افزایش دامنه امتیازهای قابل کسب همراه بوده است) را بتوان به عنوان یکی از عوامل کاهش محسوس میانگین زمان تأخیر در ارسال درخواست پایه در سال ۱۳۹۷، به شمار آورد.

- تغییر رویکرد سازمان که با اجرای آیین نامه جدید ترفیع و ارتقای اعضای هیأت علمی از ابتدای سال ۱۳۹۷ همراه شده بود، به طور محسوسی موجب کاهش سرانه جذب اعتبار پژوهشی (گرنه) و افزایش سرانه فعالیت‌های ترویجی در سال ۱۳۹۷ نسبت به مقادیر مشابه سال‌های قبل شد. افزودن شاخص انتشار مقالات و نشریات ترویجی به سایر شاخص‌های وتویی در آیین نامه ترفیع سالانه، احتمالاً باعث تسریع در تحقق رویکرد جدید سازمان خواهد شد. هرچند، کماکان جای خالی جذب اعتبار پژوهشی (گرنه) در بین شاخص‌های وتویی، قابل تأمل و بازنگری به نظر می‌رسد.

- تجزیه و تحلیل نتایج این گزارش نشان می‌دهد که اعضای هیأت علمی با مرتبه مربی پژوهشی، در اغلب موارد حائز بیشترین تأخیر در ارسال درخواست پایه، کمترین امتیاز مکتسبه و ضعیف‌ترین عملکرد در شاخص‌های چهارگانه مورد بررسی بوده‌اند و به همین دلیل، ایجاد تحول در خصوص فعالیت این اعضا ضروری به نظر می‌رسد. تشویق و یا الزام، همراه با ایجاد تسهیلات لازم برای ارتقا به مراتب علمی بالاتر، می‌تواند موجب پویایی این گروه از اعضای هیأت علمی شود.
- سرانه انتشار مقاله در نشریات معتبر خارجی (ISI) از ۰/۵۶ در سال ۱۳۹۴ به ۰/۳۳ در سال ۱۳۹۷ و سرانه انتشار مقاله در نشریات داخلی از ۱/۳۸ در سال ۱۳۹۴ به ۱/۰۵ در سال ۱۳۹۷ کاهش یافته است. با توجه به اینکه تعداد مقالات منتشر شده در هر سال، روندی تقریباً ثابت را بر جای گذاشته است، می‌توان دریافت که دلیل اصلی کاهش سرانه انتشار مقالات، افزایش تعداد اعضای هیأت علمی است، از ۱۱۷ نفر در سال ۱۳۹۴ به ۱۵۳ نفر در سال ۱۳۹۷ است. بنابراین لزوم تسریع در تطبیق اعضای تازه‌وارد با شرایط ویژه عضویت در هیأت علمی، ضروری به نظر می‌رسد. از دیگر سوی، معافیت ۲ ساله اعضای جدیدالاستخدام از کسب امتیازهای وتویی برای ترفیع سالانه نیز قابل تأمل و بازنگری است.
- بررسی آمار مربوط به ارتقای اعضای هیأت علمی مؤسسه به مرتبه‌های دانشیاری و استادی از ابتدای سال ۱۳۹۴ تا پایان سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد که هر دو سال یکبار، یک نفر از متخصصان رشته آبیاری به مرتبه دانشیاری و یک نفر نیز به مرتبه استادی ارتقا می‌یابد. برای متخصصان رشته ماشین‌های کشاورزی نیز در هر سال دو مورد ارتقا به مرتبه دانشیاری و هر ۴ سال یکبار، یک مورد ارتقا به مرتبه استادی صورت می‌پذیرد. اما برای متخصصان رشته صنایع غذایی، باید ۱۶ ماه سپری شود تا فقط یک مورد ارتقا به مرتبه دانشیاری به ثبت برسد. ضمن اینکه میانگین زمان توقف در مرتبه دانشیاری رشته صنایع غذایی مؤسسه نیز در حال عبور از مرز میانگین (۶ سال) است. این در حالی است که هرکدام از این افراد در هر سال به طور میانگین بیش از یک مقاله در نشریات معتبر

خارجی (ISI) و بیش از سه مقاله در نشریات معتبر داخلی منتشر می‌نمایند، مجری و یا همکار اجرای بیش از سه طرح/پروژه هستند، یک فعالیت ترویجی دارند و ۳۷ امتیاز از ترفیع سالانه خود کسب می‌نمایند. علیرغم همه این‌ها تاکنون اقدامی برای ارتقا به مرتبه استادی از سوی آن‌ها صورت نپذیرفته است، که این موضوع، می‌تواند به صورت جداگانه و مستقل، مورد بحث و واکاوی قرار گیرد.

۵- لیست منابع

۱. لاریجانی، علی. ۱۳۹۵. قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور. مجلس شورای اسلامی.
۲. بی‌نام، ۱۳۹۷. آیین‌نامه استخدامی اعضای هیأت علمی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی. مصوب چهل و چهارمین نشست هیأت امنای سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی.
۳. علیزاده علی‌آبادی، ع. و بهنیا، س. ۱۳۹۶. آیین‌نامه ترفیع و ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی.
۴. عباسی، ن.، جمشیدی، ب. و عباسی، ف. ۱۳۹۴. تحلیل عملکرد ده ساله مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی (سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۳). گزارش علمی فنی، شماره ۴۸۹۵۸. مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی. سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی.

